ZAŁĄCZNIK NR 2
do Uchwały Nr XXXIV/253/2021
RADY GMINY KRASNE
z dnia 29 stycznia 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

CZĘŚĆ II
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE

TEKST JEDNOLITY

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 6

1.2. STAN PRAWNY
1.3. PODSTAWOWE MATERIAŁY WYJŚCIOWE
4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

Tekst zmiany Nr 6 pisany kursywą oznaczony nawiasem z indeksem 6 [...][6]

ROZDZIAŁY ZMIENIONE ZMIANĄ NR 4

1.2. STAN PRAWNY
4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

Tekst zmiany Nr 4 oznaczony nawiasem z indeksem 4 […][4]

KRASNE 29.01.2021

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE zostało UCHWALONE Uchwałą Nr XVI/161/2000 Rady Gminy Krasne z dnia 28 kwietnia 2000 r.

.....

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 1 - zostało uchwalone Uchwałą Nr VIII/73/2003 Rady Gminy Krasne z dnia 10 lipca 2003 r.

.....

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 2 - zostało uchwalone Uchwałą Nr XLI/302/2009 Rady Gminy Krasne z dnia 2 grudnia 2009 r.

.....

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 6 - zostało uchwalone Uchwałą Nr XXV/185/2020 Rady Gminy Krasne z dnia 26 maja 2020 r.][6]

.....

[STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE - ZMIANA NR 4 - zostało uchwalone Uchwałą Nr XXXIV253/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 29 stycznia 2021 r.][4]

.....

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP
   - 1.1. Ogólna charakterystyka Gminy Krasne..... 5
   - *[1.2. Stan prawny..... 7][6,4]*
   - *[1.3. Podstawowe materiały wyjściowe..... 8][6]*

2. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY
   - 2.1. Cele polityki przestrzennej..... 10
   - 2.2. Polityka przestrzenna w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych..... 10
   - 2.3. Polityka przestrzenna w zakresie ochrony wartości dziedzictwa..... 10
     kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
   - 2.4. Polityka przestrzenna w zakresie jakości..... 11
     zamieszkiwania i obsługi oraz kształtowania ładu przestrzennego
   - 2.5. Polityka przestrzenna w zakresie komunikacji..... 11
   - 2.6. Polityka przestrzenna w zakresie infrastruktury technicznej..... 12
   - 2.7. Aktywna polityka przestrzenna gminy..... 13

3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY
   ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW
   - 3.1. Struktura funkcjonalno – przestrzennej gminy..... 14
   - 3.2. Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów 16
     w jednostce strukturalnej I - Krasne
   - 3.3. Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów..... 16
     w jednostce strukturalnej II - Palikówka
   - 3.4. Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów..... 17
     w jednostce strukturalnej IIII - Strażów
   - 3.5. Kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów 17
     w jednostce strukturalnej IV - Malawa

4. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW
   - 4.1. Główne kierunki zagospodarowania terenów..... 18
   - *[4.2. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania ..... 19][6, 4]*
     i użytkowania terenów

5. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW,
   OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO
   - 5.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego..... 29
   - 5.2. Kierunki ochrony krajobrazu..... 31

6. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
   I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ
   - 6.1. Zasoby dziedzictwa kulturowego..... 34
   - 6.2. Zasady ochrony wartości kulturowych..... 38
   - 6.3. Zasady ochrony dóbr kultury współczesnej..... 43

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI
   - 7.1. System komunikacyjny gminy 44
   - 7.2. Przyjęte rozwiązania komunikacyjne..... 45
   - 7.3. Zasady kształtowania sieci drogowej..... 47
   - 7.4. Komunikacja kolejowa..... 48

8. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY
   TECHNICZNEJ
   - 8.1. Kierunki rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę..... 49

8.2. Kierunki rozwiązań w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków.. 51
8.3. Kierunki rozwiązań w zakresie ciepłownictwa..... 52
8.4. Kierunki rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w gaz..... 52
8.5. Kierunki rozwiązań w zakresie energetyki 55
8.6. Kierunki rozwiązań w zakresie telekomunikacji..... 55
8.7. Kierunki rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami..... 55

9. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO
9.1. Ponadlokalne cele publiczne 53
9.2. Lokalne cele publiczne 53

10. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
10.1. Obszary posiadające obowiązujące mpzp 56
10.2. Obszary wymagające sporządzenia mpzp 56
10.3. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić mpzp..... 58

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ
11.1. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej..... 59
11.2. Kierunki i zasady kształtowania leś nej przestrzeni produkcyjnej..... 60

12. OBSZARY PROBLEMOWE
12.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi 61
12.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych. 61
12.3. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji 61
12.4 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych 61
12.5 Obszary wód podziemnych..... 61

13. ZAŁĄCZNIKI
13.1. Spis zabytków..... 63
13.2. Spis stanowisk archeologicznych..... 66
13.3. Zasoby nieruchomości na terenie Gminy Krasne..... 68

1. WSTĘP

1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KRASNE

Gmina Krasne położona jest w centralnej części Województwa Podkarpackiego, w granicach administracyjnych Powiatu Rzeszowskiego, na wschód od Miasta Rzeszowa. Gmina graniczy:

- od zachodu z Gminą Miejską Rzeszów,
- od północy z Gminą Trzebownisko,
- od północnego wschodu z Gminą Czarna,
- od wschodu z Gminą Łańcut,
- od południowego wschodu z Gminą Chmielnik,
- od południa z Gminą Tyczyn.

Po powiększeniu Rzeszowa na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 Nr 141 poz. 1185) o miejscowości Słocina i Załęże w granicach administracyjnych Gminy Krasne od 1 stycznia 2006 r. leżą następujące miejscowości: Krasne, Palikówka, Strażów i Malawa. Powierzchnia Gminy Krasne wynosi 3910 ha, z tego:

- Krasne 1340 ha,
- Palikówka 705 ha,
- Strażów 595 ha,
- Malawa 1270 ha.

Gminę Krasne zamieszkuje aktualnie 9913 osób (stan na 1 stycznia 2009 r.) Obserwuje się stały, niewielki wzrost liczby mieszkańców, głównie w wyniku migracji.

Ludność Gminy Krasne w latach 1995 – 2007

MIEJSCOWOŚĆ	1995	2000	2005	2006	2007	2008
Krasne	3580	3544	3849	3861	3930	3969
Malawa	2790	2815	2930	2980	3016	3064
Palikówka	1179	1193	1225	1217	1210	1207
Strażów	1470	1544	1617	1670	1663	1673
Słocina	2364	2502	3040	-	-	-
Załęże	1200	1284	1489	-	-	-
Razem	12583	12882	14150	9782	9819	9913

Strategia Gminy Krasne wypracowana przez mieszkańców koncentruje się na jej istotnych problemach, dostosowując kierunki działań do długoterminowych celów pełniąc równocześnie funkcje motywacyjne i promocyjne, określając obszary strategiczne i przybliżony czasokres realizacji celów. Misja Gminy to lakoniczna ale precyzyjna deklaracja:

1. Gmina Krasne sąsiadująca z Rzeszowem i posiadająca z miastem bardzo dobre związki funkcjonalne chce pełnić w stosunku do niego funkcje pomocnicze i na nich opierać swój rozwój. Główne inwestycje będą kierowane na zagospodarowanie terenów wzdłuż ważnych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy.
2. Gmina będzie oferować tereny budowlane z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i handlowo – usługowe. Atrakcją dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów będzie szeroko rozwinięta sfera usług podstawowych oraz gwarancja spokoju i bezpieczeństwa.

1.2. STAN PRAWNY

Gospodarka przestrzenna jest w świetle obowiązujących przepisów najbardziej autonomiczną dziedziną funkcjonowania gminy – tu jej kompetencje sięgają aż do stanowienie prawa lokalnego, jakim jest uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego. Na gruncie planowania przestrzennego gmina ma nie tylko prawo, ale i obowiązek określenia koncepcji swego perspektywicznego rozwoju w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Krasne posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, zwane dalej STUDIUM, które zostało opracowane stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 Z 1996 r. z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z ustawą w STUDIUM zostały określone:
- obszary objęte ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary zabudowane i wymagające przekształceń lub rehabilitacji,
- obszary przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

STUDIUM ma charakter opracowania perspektywicznego stanowiącego podstawę prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze gminy z uwzględnieniem uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na terenie województwa. Uchwalone STUDIUM jako dokument o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego obowiązuje organy samorządu gminnego i jednostki podległe w zakresie;
- koordynacji własnych i ponadlokalnych zamierzeń w zakresie gospodarki przestrzennej,
- zasilania informacyjnego dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- promocji rozwoju gminy.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne zostało uchwalone Uchwałą Nr XVI/160/2000 Rady Gminy Krasne z dnia 28 kwietnia 2000 r.

Zmiana Nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne w zakresie dotyczącym lokalizacji obiektów wielkopowierzchniowych została wprowadzona Uchwałą Nr VIII/73/2003 Rady Gminy Krasne z dnia 10 lipca 2003 r.

Przeprowadzona analiza i ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Krasne w latach 2000 - 2005 stwierdziła:
- brak aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami).
- brak dostosowania ustalonych kierunków zagospodarowania do nowej sytuacji powstałej w wyniku zmiany granic administracyjnych Gminy Krasne powstałych z dniem 1 stycznia 2006 r.

W wyniku przeprowadzonej analizy i oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Krasne w latach 2000 - 2005 została podjęta Uchwała Nr XXVI/342/200/ Rady

Gminy Krasne z dnia 8 marca 2006 r o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne w zakresie:

- dostosowania do aktualnie obowiązujących przepisów,
- dostosowania do nowych granic administracyjnych,
- dostosowania do aktualnych potrzeb z uwzględnieniem zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynikających z rozwoju gospodarczego.

Zmiana Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została opracowana stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. (Dz. U. z 2004 Nr 118 poz. 1223).

Zmiana Nr 2 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została uchwalona Uchwałą Nr XLI/302/2009 Rady Gminy Krasne z dnia 2 grudnia 2009 r.

[Rada Gminy Krasne podjęła również Uchwałę w sprawie przystąpienia do Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne ale Wójt Gminy Krasne nie przystąpił do sporządzania Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.][6]

[Rada Gminy Krasne podjęła 30 sierpnia 2012 r. Uchwałę Nr XXIII/199/2004. w sprawie przystąpienia do sporządzania ZMIANY NR 4 Studium dotyczącą zmiany kierunków zagospodarowania części terenów usług komercyjnych położonych w rejonie skrzyżowania drogi krajowej Nr 4 z drogą lokalną w kierunku Malawy.] [6]

[Zmiana Nr 6 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została uchwalona Uchwałą Nr XXV/185/2020 Rady Gminy Krasne z dnia 26 maja 2020 r.] [6]

[Zmiana Nr 4 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne została uchwalona Uchwałą Nr XXXIV./253/2021 Rady Gminy Krasne z dnia 29 stycznia 2021 r.][4]

1.3. PODSTAWOWE MATERIAŁY WEJŚCIOWE

1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA LATA 2000 -2006.
2. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU RZESZOWSKIEGO NA LATA 2000 - 2006
3. STRATEGIA ROZWOJU GMINY KRASNE
   opracowana przez Rzeszowską Agencję Rozwoju Regionalnego w maju 1998 r.
4. PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013
   opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2007 r.
5. OCENA PRZYRODNICZA OBSZARU GMINY KRASNE
   wykonana w 1997 r. przez Pracownię Sozologiczną Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.
6. STUDIUM OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU DLA GMINY KRASNE
   opracowane przez dr Jana Malczewskiego z Przedsiębiorstwa Projektowania Konserwacji i Rewaloryzacji DANRES w Rzeszowie
7. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE GMINY KRASNE
   opracowane w 1999 r. przez mgr Jana Plaskacza i mgr Jana Rakusia
8. OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE DO ZMIANY NR 2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIEUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE
   opracowane w 2007 r. przez inż. Irenę Wójtowicz
9. MAPY TOPOGRAFICZNE edycja 1999 / 2000
10. MAPA SOZOLOGICZNA 1:10 000 edycja 2000
11. MAPA BONITACJI GLEB GMINY KRASNE 1:25 000
12. MAPA GLEBOWO-ROLNICZA GMINY KRASNE 1:25 000
13. ZDJĘCIA SATELITARNE OBSZARU GMINY KRASNE
14. OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃI KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE ORAZ PLANÓW MIEJSCOWYCH
15. Wnioski do ZMIANY NR 2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRASNE
16. *[ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY KRASNE - 2017 autor mgr Anna Szubart, nadzór mgr Jacek Szubart]*[6]

2. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

2.1. CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ NA OBSZARZE GMINY

Polityka przestrzenna stanowi ukierunkowany zbiór działań i decyzji związanych z zarządzaniem i planowaniem rozwoju przestrzennego. Polityka przestrzenna jest współzależna z polityką ekologiczną, społeczną i ekonomiczną. Podstawowe komponenty polityki przestrzennej to polityka lokalizacyjna, polityka w zakresie obrotu gruntami i polityka inwestycyjna. Jednym z głównych zadań polityki przestrzennej zwłaszcza dla władz samorządowych jest harmonizowanie interesu publicznego z interesami prywatnymi. Nadrzędnymi celami polityki przestrzennej jest:

- zapewnienie zrównoważonego rozwoju,
- podwyższenie jakości życia,
- racjonalne wykorzystanie surowców naturalnych i ochrona środowiska naturalnego.

Cele i kierunki polityki przestrzennej zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są podstawą działalności merytorycznej tak w odniesieniu do sporządzania planów miejscowych jak i decyzji administracyjnych na obszarach nie objętych planami. Podstawą tej działalności jest zrównoważony rozwój, integrujący działania polityczne, gospodarcze i społeczne z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Cele te mogą być spełniane tylko w warunkach obowiązującego prawodawstwa zapobiegającego niepożądanym decyzjom naruszającym niezbywalne prawa społeczności do życia w satysfakcjonującym otoczeniu. Ład przestrzenny powinien być traktowany jako główny instrument realizacji zrównoważonego rozwoju.

W sferze planowania przestrzennego aspiracje społeczności lokalnych w ochronie interesów publicznych spełniają standardy urbanistyczne będące podstawą programu przestrzennego zagospodarowania obszaru. Rolą standardów jest normowanie różnych aspektów gospodarki przestrzennej a mianowicie:

- warunków ochrony zasobów przyrodniczych,
- warunków ochrony wartości historyczno – kulturowych i krajobrazowych,
- struktury użytkowania terenów w tym infrastruktury społecznej oraz systemów infrastruktury technicznej i transportu,
- warunków poprawy jakości życia społeczności lokalnych,
- warunków ekonomicznych.

Gmina Krasne nie posiada obowiązującego planu miejscowego dla całego obszaru. Zgodnie z ustaleniami planu ogólnego obowiązującego do 31 grudnia 2003 r. oraz obowiązujących planów miejscowych uchwalonych po 1994 r. właściciele nieruchomości publicznych oraz nieruchomości osób fizycznych i osób prawnych nabyli określone prawa wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i zasad zagospodarowania działek czy terenów. W trakcie prac nad studium wypracowano zasadę poszanowania praw nabytych i ich honorowania w celu uniknięcia kosztów ewentualnych rekompensat dla właścicieli w przypadkach, gdy ich użytkowanie stało się niemożliwe lub znacznie ograniczone.

W zakresie realizacji celów lokalnych gmina działa w sposób autonomiczny pod warunkiem zgodności tych działań z prawem oraz uwzględnienia możliwości realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

2.2. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Zachowanie walorów przyrodniczych Gminy Krasne winno być realizowane poprzez:
- ochronę wysokiej wartości gleb przed nierolniczym zagospodarowaniem na rzecz rozwoju warzywnictwa, ogrodnictwa i rolnictwa ekologicznego,
- wykorzystanie południowej części obszaru gminy jako terenów rekreacyjnych,
- utworzenie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych zapewniających przewietrzanie i wentylację terenów,
- podniesienie stanu czystości cieków.

Jedyny pomnik przyrody na terenie gminy to 150 letni dąb rosnący obok apteki w centrum miejscowości Krasne. Należy objąć ochroną pomnikową przyrody żywej 21 obiektów, składających się z pojedynczych egzemplarzy lub grup drzew. Na terenie gminy powinna zaistnieć także inna forma przestrzennej ochrony przyrody tj. użytek ekologiczny. Formą tą należy objąć:
- dawne koryto Wisłoka – Stare Wisłoczysko ciągnące się wzdłuż północnej granicy Krasnego oraz w Palikówce i Strażowie,
- torfowisko niskie w Krasnem,
- śródleśne oczko wodne w Strażowie,
- niewielkie oczka wodne w Palikówce.

Wokół Pogórza Dynowskiego z kościółkiem p.w. św. Marii Magdaleny oraz Starego Wisłoczyska wyznaczono strefy ochrony krajobrazu kulturowego, w których chroni się również wartości przyrodnicze. Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych Rzeszowa.

2.3. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE OCHRONY WARTOŚCI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Aktualnie prawnej ochronie podlegają jedynie następujące obiekty:
- zespół kościelny w Krasnem: kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, murowane ogrodzenie terenu przykościelnego wraz z dzwonnicą i dwiema kapliczkami oraz teren w obrębie tego ogrodzenia,
- kaplica cmentarna Bielańskich p.w. św. Bronisławy w Krasnem wraz z najbliższym otoczeniem,
- kolumna z figurą św. Antoniego w Krasnem,
- kościół filialny p.w. św. Marii Magdaleny w Malawie.

Ochroną konserwatorską na terenie Gminy Krasne w obecnych granicach administracyjnych należy objąć wszystkie podstawowe elementy charakterystyczne dla zespołów zabudowy wsi i związanych z nimi elementów krajobrazu naturalnego, jak:
- układy ruralistyczne, tj. pozostałości dawnego rozplanowania wsi i elementy dokumentujące ich późniejsze przekształcenia.
- mieszkalna i gospodarcza zabudowa wsi, tj. zespoły i zgrupowania budynków oraz budynki rozproszone o dobrze zachowanych cechach z tradycyjną dla regionu formą, sylwetą, wysokością, bryłą, wystrojem, itp.
- pozostałości rozplanowania po dawnych założeniach dworsko-parkowych i folwarcznych,
- obiekty wpisane do rejestru oraz spisu zabytków architektury i budownictwa,
- pomniki, figury, kapliczki i krzyże przydrożne,
- dobra kultury współczesnej w tym wartościowe architektonicznie budynki oraz zespoły zabudowy,
- krajobraz kulturowy, tj. ogólny charakter zabudowy, sposób zagospodarowania i użytkowania terenu oraz powiązania zabudowy z formami terenowymi, itp.

2.4. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE JAKOŚCI ZAMIESZKIWANIA I OBSŁUGI ORAZ KSZTAŁTOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO

Jednym z głównych celów polityki przestrzennej jest poprawa jakości życia mieszkańców rozumiana jako:

- proces poprawy środowiskowych warunków zamieszkiwania,
- proces usprawniania obsługi – dostępności do infrastruktury społecznej.

Poprawa warunków jakości zamieszkiwania, pracy i wypoczynku wiąże się z pojęciem ładu przestrzennego, do jakiego winna dążyć gospodarka przestrzenna zarówno w skali lokalnej jak też regionalnej i krajowej. Ład przestrzenny oznacza harmonijne zespalanie elementów środowiska przyrodniczego z antropogenną infrastrukturą. Kształtowanie ładu przestrzennego jest nieustającym procesem przekształcania środowiska zgodnie z przyjętym systemem wartości i możliwościami ich realizacji. Każde zagospodarowanie przestrzenne cechuje się określonym stanem ładu przestrzennego. Stopień społecznej aprobaty tego stanu wynika z oceny porównywania stanu istniejącego wobec pożądanego.

Ważnym zadaniem polityki przestrzennej jest zapewnienie miejsca - przestrzeni dla lokalizacji szeroko rozumianej obsługi mieszkańców w tym lokalizacji inwestycji celu publicznego. W obecnym stanie prawnym wyznaczenie lokalizacji musi być potwierdzone w planie miejscowym stanowiącym jedyną podstawę do utrzymywania rezerw planistycznych.

2.5. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE KOMUNIKACJI

Przez teren Gminy Krasne z zachodu na wschód przebiega droga krajowa Nr 4 i magistrala kolejowa E 30. Przez każdą z miejscowości gminy przebiegają drogi powiatowe tworzące podstawowy element układu komunikacyjnego. Drogi gminne uzupełniają układ komunikacyjny obsługując przyległe obszary.

Dalszy rozwój Gminy Krasne w dużej mierze jest uwarunkowany rozwojem komunikacji wewnętrznej w optymalny sposób wykorzystujących istniejące zasoby komunikacyjne oraz zapisane w dotychczasowych planach rezerwy pod rozbudowę układu komunikacyjnego i zapewnienie właściwych powiązań układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym na poziomie zgodnym z potrzebami wynikającymi ze strategii rozwoju gospodarczego gminy i województwa przy założeniu:

- zapewnienia realizacji prognozowanych potrzeb przewozowych mieszkańców gminy przy zapewnieniu przyjętych standardów osiągalności celów podróży i poziomu usług transportowych,
- poprawy systemu funkcjonowania obsługi wewnętrznej w tym przede wszystkim bezpieczeństwa ruchu,
- ograniczeniu zagrożeń środowiskowych w tym głownie hałasu i zanieczyszczenia powietrza.

Najważniejszymi planowanymi elementami układu komunikacji zewnętrznej będzie autostrada A4 dostępna przez węzeł wschodni Rzeszowa, droga krajowa NR 4, odcinek drogi Krajowej Nr 19 oraz odcinki obwodnicy południowej, wschodniej i północnej miasta Rzeszowa powiązane komunikacyjnie z drogą krajową Nr 4.

Planowana modernizacja magistrali kolejowej Nr 30 celem dostosowania do dużych prędkości jest połączona ze znacznym ograniczeniem ilości przejazdów w poziomie torów i zastąpienie ich skrzyżowaniami dwupoziomowymi.

2.6. POLITYKA PRZESTRZENNA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Podstawowymi celami dla infrastruktury technicznej są:
- poprawa niezawodności (ciągłości) działania;
- poprawa standardu świadczonych usług;
- stworzenie podstaw dla rozwoju perspektywicznego systemów,
- zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko oraz zdrowie ludzi,
- zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań estetycznych np. na krajobraz.

Perspektywiczne rozwiązania związane z systemami wodociągowym, kanalizacyjnym, ciepłowniczym, gazowniczym i usuwania odpadów zakładają maksymalne wykorzystanie sąsiedztwa i infrastruktury pobliskiego Rzeszowa w programach rozwoju Gminy Krasne. Zapewni to odpowiedni standard usług infrastrukturalnych na terenach gminy, które stają się w coraz większym stopniu zapleczem mieszkalnym pobliskiego Rzeszowa, wymagając odpowiedniego standardu.

Zapewnienie właściwego uzbrojenia technicznego terenów, na których mają rozwijać się osiedla budownictwa jednorodzinnego czy inne tereny do potencjalnego zainwestowania jest sporym wydatkiem i wymaga zapewnienia należytych parametrów ilościowych, jakościowych i niezawodnościowych, a udział budżetu Rzeszowa w ich finansowaniu pozwoli zaoszczędzić środki na inne cele w gminie. Zbliżenie infrastruktury technicznej Rzeszowa do Gminy Krasne może przynieść korzyści związane z zapewnieniem właściwych parametrów obsługi mieszkańców gminy, przede wszystkim w zakresie wodociągów i kanalizacji.

Zakłada się jednocześnie oparcie o własne źródła wody i systemy wodociągowe tych rejonów gminy, gdzie nieopłacalne lub niemożliwe technicznie byłoby korzystanie z sieci rzeszowskiej. Konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do rozbudowy systemu kanalizacyjnego, dla zapewnienia obsługi mieszkańców Krasnego i Malawy. Dodatkowym aspektem jest tu konieczność zapewnienia odprowadzenia ścieków z terenów przeznaczonych pod tereny usługowe i przemysłowo-składowe.

W Gminie Krasne istnieją potencjalne możliwości wykorzystania zasobów energii geotermalnej, o ile potwierdzą się informacje mówiące o możliwościach technicznych wykorzystania takich złóż w systemie ciepłowniczym.

Główne zadania w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej to:
- utrzymanie i wykorzystanie do zaopatrzenia w energię elektryczną istniejących elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokiego napięcia 110 kV ze strefami ochronnymi szerokości po 20 m od osi trasy linii,
- budowa, rozbudowa i modernizacja elektroenergetycznej sieci rozdzielczej, w szczególności na obszarach potencjalnego rozwoju,
- kształtowanie układów sieci w sposób zapewniający wymaganą niezawodność (ciągłość) zasilania. W szczególności wymagać to będzie wzrostu gęstości GPZ,
- ochrona planowanej zabudowy przed szkodliwym dla ludzi i środowiska elektromagnetycznym promieniowaniem nie jonizującym,
- racjonalne oświetlenie miejsc publicznych, w tym modernizacja oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (słońca, wiatru, wody, biomasy).

W rozwoju telefonii podstawowe znaczenie mają nowoczesne centrale (jako czynnik umożliwiający zestawianie pożądanych połączeń), wzrost liczby abonentów oraz rozwój sieci telefonicznej (wiążącej abonentów z centralami i centrale między sobą).

2.7. AKTYWNA POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

Rola planowania przestrzennego w stymulowaniu rozwoju gospodarki lokalnej polega przede wszystkim na stworzeniu ram przestrzennych i warunków odpowiadających pozytywnie na potrzeby gospodarcze oraz ich zapotrzebowanie na szczególnego rodzaju tereny. STUDIUM stanowi przede wszystkim niezbędną podbudowę merytoryczną planów miejscowych oraz innych opracowań, w których będą określane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu w obrębie obszarów nie objętych planami miejscowymi. Zasady, strategie i kierunki zagospodarowania przestrzennego nakreślone w STUDIUM, w trakcie sporządzania planów miejscowych zostaną przekształcone w jednoznaczne przepisy lokalne przez zdefiniowanie kategorii użytkowania, wyznaczenie granic obszarów i ustalenie warunków zagospodarowania.

Określenie w STUDIUM polityki przestrzennej ma na celu stworzenie możliwie szerokich, analitycznych podstaw konstruowania planów miejscowych. Wyniki STUDIUM, stanowiące treść uchwały określają własne zobowiązania samorządu gminy, stanowiąc swego rodzaju program działań tego samorządu na rzecz gminy.

Cele i kierunki działania określone w STUDIUM mogą mieć szersze znaczenie i zastosowanie dla władz gminy, niż tylko w zakresie gospodarki przestrzennej, ale przede wszystkim przy konstruowaniu programu gospodarczego gminy. Informacje zawarte w STUDIUM mogą się też przyczynić do racjonalizacji budżetu gminy i być pomocne przy podejmowaniu starań o subwencje. Mogą również wskazać potrzebę podjęcia przez gminę takich działań, jak:

- tworzenie zasobów terenów komunalnych,
- działania promocyjne,
- poprawa struktur zarządzania jednostkami organizacyjnymi,
- zwiększenia lub umożliwienia wpływu samorządu lokalnego na polityki rozwoju prowadzone przez przedsiębiorstwa zarządzające systemami.

Każda gmina ze względu na zakres realizowanych działań oraz wielkość posiadanego zasobu nieruchomości jest swego rodzaju monopolistą na lokalnym rynku nieruchomości. Rolę monopolisty gmina może i powinna wykorzystać prowadząc aktywną politykę gospodarowania nieruchomościami. Aby maksymalizować efekty polityka ta powinna być zdecydowanie aktywna. Oznacza to w szczególności aktywny udział gminy jako właściciela w lokalnym rynku nieruchomościami.

Rozpoznanie struktury własnościowej i trendów przemian związanych z obrotem rynkowym a w miarę możliwości przekształcania jej w pożądanym kierunku jest jednym z głównych elementów aktywnej polityki przestrzennej gminy wyrażającej się:

- bezpośrednim udziałem gminy w obrocie gruntami przez tworzenie zasobów na określone cele publiczne oraz wymianę bądź promowanie działań innych podmiotów,
- pośrednim udziałem w sterowaniu pożądanymi procesami komasacji gruntów rolnych czy scalania i wtórnego podziału gruntów budowlanych.

Zakres i powodzenie aktywnej polityki gminy w przekształcaniu struktury własności jest często warunkiem realności osiągnięcia celów rozwoju. Z kolei, na zasadzie sprzężenia zwrotnego, działania te mogą istotnie wpłynąć na zakres i sposób formułowania oraz konkretyzację rozwiązań w toku sporządzania planów miejscowych.

Struktura własnościowa terenów stanowi uwarunkowanie możliwości rozwoju szczególnie istotne w gospodarce rynkowej. Rozpoznanie tej struktury i trendów przemian związanych z obrotem rynkowym a w miarę możliwości przekształcania jej w pożądanym kierunku jest jednym z głównym elementów aktywnej polityki przestrzennej gminy.

3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

3.1. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY

Tradycyjną funkcją terenów wiejskich była funkcja rolnicza. Postępujące procesy urbanizacji oraz czynniki ekonomiczne (nieopłacalność produkcji rolnej i hodowli) oraz społecznych (degradacja rangi zawodu rolnika) spowodowały generalną zmianę funkcji gminy z rolno – osadniczej na usługowo – osadniczą.

Gminę Krasne tworzyły od 1985 r. następujące jednostki osadnicze:
- miejscowość Krasne, która w strukturze sieci osadniczej była ośrodkiem gminnym,
- miejscowość Malawa,
- miejscowość Słocina,
- miejscowość Załęże,
- miejscowość Strażów,
- miejscowość Palikówka

Po zmianach granic administracyjnych i przyłączeniu od 1 stycznia 2006 r. do Rzeszowa miejscowości Słocina i Załęże Gminę Krasne tworzą następujące jednostki osadnicze:
- miejscowość Krasne, pozostająca w strukturze sieci osadniczej ośrodkiem gminnym,
- miejscowość Palikówka,
- miejscowość Strażów,
- miejscowość Malawa.

Gmina Krasne sąsiadująca z Rzeszowem i posiadająca z miastem dobre związki funkcjonalne może pełnić w stosunku do niego funkcje pomocnicze i na nich opierać swój rozwój. Główne inwestycje komercyjne będą kierowane na zagospodarowanie terenów wzdłuż ważnych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy. Gmina będzie oferować tereny budowlane z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i handlowo – usługowe. Atrakcją dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów będzie szeroko rozwinięta sfera usług podstawowych oraz gwarancja spokoju i bezpieczeństwa.

Sąsiedztwo miasta Rzeszowa i położenie w paśmie kształtującej się aglomeracji rzeszowskiej narzuciło zasady przekształceń struktury przestrzennej gminy Krasne. Kształtująca się aglomeracja rzeszowska przyjmuje model pasmowy-krzyżowy na kierunkach wschód – zachód i północ – południe z miastem Rzeszowem jako punktem węzłowym aglomeracji. Miasto Rzeszów, położone na historycznie ukształtowanych szlakach transportowych rozwija się w układzie koncentrycznym, pozwalającym na optymalizację funkcjonowania całej struktury przestrzennej i jej podstawowych składników jak strefy funkcjonalne, komunikacja czy infrastruktura techniczna.

Gmina Krasne leżąc w paśmie Rzeszów – Łańcut znajduje się w terenie najszybciej urbanizującego się obszaru aglomeracji rzeszowskiej. Wiodącą ideą rozwoju przestrzennego zagospodarowania jest osiągnięcie ładu przestrzennego rozumianego jako ukształtowanie przestrzeni tworzące harmonijną całość oraz uwzględniające wszelkie uwarunkowania i wymagania. Jako optymalną drogę do racjonalnego gospodarowania zasobami i przyspieszonej redukcji opóźnienia cywilizacyjnego znacznej jego części zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju przyjęto wielofunkcyjność obszaru gminy.

Rozwój aglomeracji rzeszowskiej na kierunku wschodnim postępuje aktualnie spontanicznie bez jakiegokolwiek odpowiedniego przygotowania planistycznego zarówno na szczeblu gminy, miasta Rzeszowa, powiatu czy województwa. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne jest pierwszym dokumentem planistycznym, który kształtuje strukturę funkcjonalno – przestrzenną Gminy Krasne jako fragmentu większego obszaru w nawiązaniu do zagospodarowania terenów przyległych.

Dla Gminy Krasne zaproponowano model struktury przestrzennej oparty na drodze krajowej Nr 4 i magistrali kolejowej E 30 jako osiach układu z systemem dróg wspomagających w układzie horyzontalnym po północnej i po południowej stronie wraz z siecią dróg wertykalnych tworzących ruszt podstawowego układu komunikacji obszaru.

Każda z miejscowości Gminy Krasne została uznana za odrębną jednostkę strukturalną, ponieważ stanowi wyodrębniony przestrzennie i funkcjonalnie obszar:

- jednostka strukturalna I - Krasne,
- jednostka strukturalna II - Palikówka,
- jednostka strukturalna III - Strażów,
- jednostka strukturalna IV- Malawa.

W każdej jednostce strukturalnej wyznaczono tereny rozwojowe kierując się zasadami i standardami kształtowania zespołów osadniczych uwzględniając wszelkiego rodzaju uwarunkowania, ograniczenia i bariery rozwoju.

Największy przyrost terenów inwestycyjnych, zarówno pod zabudowę mieszkaniową jak również pod zabudowę usługową i obiekty produkcyjne, zaplanowano w jednostce strukturalnej I - Krasne. W zachodniej części miejscowości w rejonie skrzyżowania drogi krajowej Nr 4 z odcinkiem obwodnicy wschodniej miasta Rzeszowa wyznaczono tereny zabudowy usługowej, tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych oraz tereny parku technologicznego. W północnej części miejscowości wyznaczono tereny zabudowy usługowej oraz centrum spedycyjnego. Po zachodniej stronie istniejącej zabudowy wyznaczono nowe tereny aż do planowanej drogi lokalnej przebiegającej za powiększonym cmentarzem. Wyznaczone tereny po wschodniej stronie istniejącej zabudowy do trasy projektowanej drogi publicznej klasy GP stanowią szansę realizacji nowego dużego osiedla mieszkaniowego z centrum usługowym sprzężonym z centrum historycznym. Szansa jest uwarunkowana głównie konsekwentną polityką przestrzenną uwzględniającą odpowiednie przygotowanie planistyczne i realizację poszczególnych zespołów mieszkaniowych z odpowiednią dostępnością komunikacyjną oraz pełną infrastrukturą techniczną i społeczną jako etapów osiągania kolejnych efektów inwestycyjnych i przestrzennych.

Wyznaczone tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej w pozostałych jednostkach strukturalnych w zasadzie uzupełniają istniejącą zabudowę.

W jednostce strukturalnej II - Palikówka nowe tereny inwestycyjne wypełniają przestrzeń zawartą pomiędzy głównymi ciągami komunikacyjnymi.

Jednostkę strukturalną III stanowią powiększone tereny historycznej zabudowy Strażowa oraz kształtujący się teren osiedla Strażów - Olszyny.

Jednostka strukturalna IV - Malawa obejmuje zabudowę usługową wzdłuż drogi krajowej Nr 4, tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz planowane tereny rozwojowe wyznaczone w zachodniej i północno - wschodniej stronie miejscowości wzdłuż drogi powiatowej do Kraczkowej. Zaplanowano nowe tereny zabudowy mieszkaniowej w przysiółkach Malawa - Zagóra uwzględniając specyficzne uwarunkowania wynikające głównie z ochrony wartości krajobrazowych w tym ekspozycji.

3.2. GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI KRASNE

Wieś Krasne jako ośrodek gminny stanowi najbardziej liczną miejscowość gminy - aktualnie 3 545 mieszkańców, w perspektywie około 15 000 mieszkańców, bariera progowa rozwoju systemów infrastruktury do 6500 mieszkańców. Miejscowość podlega szybkiej urbanizacji - wykazuje stałe tendencje wzrostu mieszkańców i najbardziej dynamiczny rozwój potencjału gospodarczego. Wieś posiada wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną. Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się usługowego ośrodka gminy i uzupełnienia go nowymi usługami,
- przekształcenia przestrzenne i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po zachodniej i wschodniej stronie mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. Barierą rozwoju są możliwości progowe (max 6500 mieszkańców) istniejącego systemu kanalizacyjnego opartego na oczyszczalni lokalnej – należy dążyć do skierowania ścieków z nowych terenów zabudowy na oczyszczalnię rzeszowską. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług na wyznaczonych terenach.

3.3 GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI PALIKÓWKA

Palikówka - aktualnie 1196 mieszkańców w perspektywie 3 000 mieszkańców, jest najmniejszą liczebnie miejscowością gminy. Cały obszar miejscowości leży w strefie chronionego krajobrazu. Przez wieś przebiega korytarz ekologiczny stanowiący jeden ze składowych elementów projektowanej wojewódzkiej i krajowej sieci ECONET – Polska. Z uwagi na zweryfikowaną przez Studium RZGW w Krakowie granicę obszarów narażonych na zalewanie wodami powodziowymi Q 1% rzeki Wisłok wyznacza się dodatkowe tereny inwestycyjne poza ustalonymi w dotychczas obowiązujących planach. Planuje się aktywizację terenu po realizacji autostrady przechodzącej przez tereny w północnej części wsi. Dla zapewnienia rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się ośrodka usługowego i uzupełnienia go nowymi usługami,
- przekształcenia przestrzenne i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- utrzymanie rezerw terenowych na przebudowę i modernizację układu komunikacyjnego.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług na wyznaczonych terenach,
- wykorzystać korytarz ekologiczny projektowanej wojewódzkiej i krajowej sieci ECONET jako szansę rozwojową miejscowości.

3.4 GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI STRAŻÓW

Strażów - aktualnie 1545 mieszkańców w perspektywie 4000 mieszkańców. Miejscowość posiada wyposażenie w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną. Większa część obszaru miejscowości leży w strefie chronionego krajobrazu. Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- podniesienie rangi kształtującego się ośrodka usługowego i uzupełnienia go nowymi usługami,
- przekształcenia przestrzenne i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone po północnej i południowej stronie istniejącej zabudowy nowe tereny mieszkaniowe mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych usług na wyznaczonych terenach.

3.5 GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA MIEJSCOWOŚCI MALAWA

Malawa - aktualnie 2812 mieszkańców osób, w perspektywie 5000 mieszkańców, bariera progowa rozwoju 3000 osób mieszkańców - jest najbardziej malowniczo położoną i rozplanowaną miejscowością gminy. Miejscowość nie posiada pełnego wyposażenia w podstawową infrastrukturę społeczną i techniczną. Północna część obszaru miejscowości leży w strefie chronionego krajobrazu. Dla zapewnienia dalszego rozwoju wymaga działań skierowanych na:

- wyznaczenie nowych terenów mieszkalnictwa i usług,
- przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego,
- budowy i modernizacji infrastruktury technicznej.

Należy dążyć do uporządkowania zdegradowanych funkcjonalnie i estetycznie terenów zabudowy w północnej części wsi oraz zapewnić ochronę zabytkowego układu planistycznego wsi. Wyznaczone nowe tereny mieszkaniowe po zachodniej i wschodniej stronie mają zapewnić dalszy skoordynowany z rozwojem infrastruktury społecznej i technicznej rozwój miejscowości przy zapewnieniu ładu przestrzennego. Barierą rozwoju są możliwości progowe (max. 3000 mieszkańców) istniejącego systemu kanalizacyjnego opartego na jednym kolektorze odbierającym ścieki – należy dążyć do skierowania ścieków z nowych terenów zabudowy na oczyszczalnię rzeszowską drugim kolektorem. W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zagospodarowania należy:

- zapewnić koordynację planistyczną dla porządkowania i przebudowy zabudowy oraz dla większych powierzchniowo terenów przewidzianych pod nową zabudowę mieszkaniowo-usługową,
- tworzyć preferencje lokalizacyjne dla realizacji nowych na wyznaczonych terenach,
- wykorzystać walory przyrodniczo – krajobrazowe dla rozwoju funkcji turystycznej i lokalizacji zabudowy pensjonatowo – rezydencjalnej.

4. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

4.1. GŁÓWNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

Gmina Krasne to w perspektywie kilkunastu lat wielofunkcyjny zespół jednostek osadniczych wyposażonych w kompletną infrastrukturę społeczną. Obok nowych terenów mieszkalnictwa pojawią się zespoły zabudowy usługowej. Czynnikiem generującym rozwój przestrzenny będzie rozbudowa systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej. Gospodarka nieruchomościami oraz rozwój budownictwa wpłyną z kolei na wzrost zamożności mieszkańców.

Planowany rozwój gospodarczy wymaga odpowiedniego przygotowania planistycznego. Kierunki zagospodarowania terenów zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są podstawą działalności merytorycznej tak w odniesieniu do sporządzania planów miejscowych jak i decyzji administracyjnych na obszarach nie objętych planami.

Podstawą tej działalności jest zrównoważony rozwój, integrujący działania polityczne, gospodarcze i społeczne z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Rozwój i przekształcenia struktury przestrzennej gminy obejmują wszystkie obszary funkcjonalne, w tym:

- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę usługową,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług publicznych,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod usługi sportu, turystyki i rekreacji,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
- obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów produkcyjnych parku technologicznego,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny centrum spedycyjnego,
- obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny kopalni gazu,
- obszary gruntów rolnych,
- obszary trwałych użytków zielonych,
- obszary rolne do zalesienia,
- obszary rolne z możliwością zabudowy mieszkaniowej,
- obszary zieleni objęte formami ochrony przyrody,
- obszary zieleni urządzonej,
- obszary lasów,
- obszary zainwestowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod cmentarze,
- obszary zagrożone powodzią,
- obszary wód powierzchniowych,
- tereny komunikacji,
- tereny urządzeń infrastruktury technicznej.

4.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

4.2.1. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową

Obszary zabudowane i które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem zabudowy usługowej (oznaczone na rysunku symbolem MN) obejmują tereny już zabudowane i przeznaczone pod realizację zabudowy mieszkalnej, mieszkalnej jednorodzinnej, mieszkalno– usługowej wraz z drogami, parkingami, garażami, zielenią towarzyszącą i niezbędną infrastrukturą techniczną przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów szczególnych, ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu. Uciążliwość usług nie może wykraczać poza granice działki i powodować pogorszenia stanu środowiska.

Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o ile nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Planowanie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wymaga sporządzenia planów miejscowych w granicach wydzielonych kwartałów zabudowy.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności oraz obsługi komunikacyjnej oraz ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 2 miejsca postojowe dla samochodów na budynek mieszkalny jednorodzinny oraz minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m^2 powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

[1. Obszar lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Krasne, oznaczony na rysunku Studium symbolem MN[4].

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Obszar wskazany pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w którym dopuszcza się:
- *lokalizację dróg wewnętrznych,*
- *dojść i dojazdów,*
- *infrastruktury technicznej.*

W przedmiotowym obszarze:
- *należy uwzględnić położenie w strefach gazociągów wysokiego ciśnienia g 400 i g 700,*
- *położenie w sąsiedztwie napowietrznych linii średniego napięcia 15 kV.*

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:
- *wskaźnik powierzchnia zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie większy niż 30%,*
- *minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej,*
- *maksymalna wysokość zabudowy do 10 m,*
- *w granicach każdej wydzielonej działki budowlanej należy zagospodarować nie mniej niż 2 miejsca postojowe, w tym dopuszcza się ich lokalizację w garażu.][4]*

4.2.2. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę usługową

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę usługową (oznaczone symbolami U) obejmują tereny zainwestowane i nowo wyznaczone tereny przeznaczone pod lokalizację i perspektywiczny rozwój usług w tym usług komercyjnych zgodnie z potrzebami rozwojowymi obsługiwanych jednostek osadniczych. Podstawowe przeznaczenie terenu, rozumiane jako dominująca funkcja terenu, nie wyklucza adaptacji istniejącego zainwestowania pod warunkiem analizy aktualnych i perspektywicznych potrzeb terenowych.

Dla nowo wyznaczonych terenów wymagane sporządzenie planów miejscowych, w których ustali się przeznaczenie terenów, linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania oraz zasady i warunki zagospodarowania tych terenów, uwzględniające wszystkie lokalne uwarunkowania i ograniczenia.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do trzech lub wysokości obiektów do 12.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 25 m^2 powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

1. [Obszar lokalizacji usług komercyjnych w Malawie oznaczony na rysunku Studium symbolem U[6]:
Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszarów:
Obszar wskazany pod lokalizację usług komercyjnych, w którym dopuszcza się lokalizację:
- *dróg wewnętrznych, parkingów i garaży;*
- *zieleni urządzonej oraz infrastruktury technicznej;*
- *lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.*

W przedmiotowym obszarze:
- *zakazuje się lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;*
- *nakazuje się kształtowanie zabudowy w otoczeniu zieleni urządzonej– zgodnie z niżej podanymi parametrami i wskaźnikami dotyczącymi kształtowania zabudowy;*
- *dopuszcza się przekształcanie, za pomocą scaleń i podziałów, istniejących układów własnościowych;*
- *nakazuje się opracowanie m.p.z.p.*

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:
- *maksymalna intensywność zabudowy nie większa niż 5,0 dla działki budowlanej;*
- *minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (PBC) nie mniej niż 30 % powierzchni działki budowlanej;*
- *wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie większy niż 70% powierzchni działki budowlanej;*
- *przy kształtowaniu linii zabudowy należy ustalić odległość nieprzekraczalnej lub/i obowiązującej linii zabudowy od dróg publicznych;*
- *maksymalna wysokość zabudowy do 18 m;*
- *miejsca postojowe na wydzielonych parkingach naziemnych lub podziemnych;*
- *ilość miejsc postojowych: 1 miejsce postojowe winno przypadać na nie mniej niż 100 m^2 powierzchni użytkowej.*

Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić położenie terenu w granicach obszaru górniczego „Husów – Albigowa- Krasne1.][6]

2. [Obszar lokalizacji usług komercyjnych z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Malawie, oznaczony na rysunku Studium symbolem U/MN[6]:

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszarów:
Obszar wskazany pod lokalizację usług komercyjnych, w którym dopuszcza się lokalizację:

- *zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej*

We wskazanym obszarze dopuszcza się również lokalizację:

- *dróg wewnętrznych, parkingów oraz garaży;*
- *zieleni urządzonej oraz infrastruktury technicznej;*
- *inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.*

Dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jako uzupełnienie zabudowy usługowej.
W przedmiotowym obszarze:

- *zakazuje się lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;*
- *nakazuje się kształtowania zabudowy w otoczeniu zieleni urządzonej– zgodnie z niżej podanymi parametrami i wskaźnikami dotyczącymi kształtowania zabudowy;*
- *dopuszcza się przekształcanie, za pomocą scaleń i podziałów, istniejących układów własnościowych;*
- *nakazuje się opracowanie m.p.z.p.*

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- *maksymalna intensywność zabudowy nie większa niż 0,8;*
- *minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (PBC) nie mniej niż 30 % powierzchni działki budowlanej;*
- *wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie większy niż 50% powierzchni działki budowlanej;*
- *przy kształtowaniu linii zabudowy należy ustalić odległość nieprzekraczalnej lub/i obowiązującej linii zabudowy od dróg publicznych;*
- *maksymalna wysokość zabudowy do 9 m;*
- *miejsca postojowe na wydzielonych parkingach naziemnych lub podziemnych;*
- *ilość miejsc postojowych: 1 miejsce postojowe winno przypadać na nie mniej niż 100 m^2 powierzchni użytkowej.*

4.2.3. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług publicznych

Obszary zabudowane i przeznaczone pod tereny usług publicznych (oznaczone symbolami UP) obejmują tereny zainwestowane i nowo wyznaczone tereny przeznaczone pod lokalizację i perspektywiczny rozwój usług publicznych zgodnie z potrzebami rozwojowymi obsługiwanych jednostek osadniczych np. oświaty, zdrowia oraz kultury.

Podstawowe przeznaczenie terenu, rozumiane jako dominująca funkcja terenu, nie wyklucza adaptacji istniejącego zainwestowania pod warunkiem analizy aktualnych i perspektywicznych potrzeb terenowych. Wymagane sporządzenie planów miejscowych stanowiących jedyną podstawę prawną do zachowania odpowiednich rezerw planistycznych.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do trzech lub wysokości obiektów do 12.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 25 m^2 powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.4. Obszary, które mogą być przeznaczone pod usługi sportu, turystyki i rekreacji

Tereny sportu i rekreacji (oznaczone na rysunku symbolami US) obejmują tereny, które mogą być przeznaczone na urządzenia rekreacyjne oraz obiekty sportowe oraz związaną z nimi zabudowę kubaturową, drogi i parkingi oraz niezbędną infrastrukturę techniczną przy zachowaniu przepisów szczególnych dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego kulturowego i krajobrazu.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.5. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych oraz obiektów handlowych o powierzchniach sprzedaży zgodnie z obowiązującymi przepisami (oznaczone symbolami UC) obejmują głównie tereny położone wzdłuż drogi krajowej Nr 4 w miejscowościach Krasne i Malawa. Dostępność komunikacyjna terenów UC położonych w zachodniej części gminy zgodnie z warunkami określonymi przez GDDKIA Oddział w Rzeszowie poprzez dwupoziomowe zjazdy z drogi krajowej Nr 4. Dostępność komunikacyjna terenów UC położonych we wschodniej części gminy poprzez dwupoziomowe zjazdy z drogi krajowej Nr 4 lub system dróg zbiorczych wzdłuż drogi krajowej Nr 4. Gmina Krasne posiada sporządzoną prognozę skutków budowy takich obiektów dla komunikacji, rynku pracy, istniejącej sieci handlowej oraz zaspokojenia potrzeb i interesów konsumentów.

Obiekty wielkopowierzchniowe wzbogacą – stworzą nową - ofertę handlową dla gmin ościennych. Każdorazowo wymagane jest sporządzenie planu miejscowego, w których ustali się przeznaczenie terenów, linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania oraz zasady i warunki zagospodarowania tych terenów, uwzględniające wszystkie lokalne uwarunkowania i ograniczenia.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,

- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m^2 powierzchni usługowej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.6. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (oznaczone symbolem P) obejmują tereny położone we wszystkich miejscowościach gminy. Tereny te usytuowane są poza terenami zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej i mają korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie. Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o ile nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Planowanie nowych terenów usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej wymaga sporządzenia planów miejscowych.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m^2 powierzchni usługowej lub 100 m^2 powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

1. [Obszar lokalizacji produkcji, składów i magazynów oraz usług w Malawie, oznaczony na rysunku Studium symbolami P/U[6] :

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszarów:
Obszary wskazane pod lokalizację: produkcji, składów i magazynów oraz usług:
- *zabudowy produkcyjnej;*
- *składów i magazynów;*
- *zabudowy usługowej;*

We wskazanym obszarze dopuszcza się również lokalizację:
- *dróg wewnętrznych, parkingów oraz garaży;*
- *zieleni urządzonej oraz infrastruktury technicznej;*
- *inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.*

W przedmiotowym obszarze:
- *zakazuje się lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;*
- *nakazuje się kształtowania zabudowy w otoczeniu zieleni urządzonej– zgodnie z niżej podanymi parametrami i wskaźnikami dotyczącymi kształtowania zabudowy;*
- *dopuszcza się przekształcanie, za pomocą scaleń i podziałów, istniejących układów własnościowych;*
- *nakazuje się opracowanie m.p.z.p.*

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:
- *minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (PBC) nie mniej niż 20 % działki budowlanej;*
- *wskaźnik intensywności zabudowy do powierzchni działki 2,0;*
- *wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej nie większy niż 60% powierzchni działki budowlanej;*

- *przy kształtowaniu linii zabudowy należy ustalić odległość nieprzekraczalnej lub/i obowiązującej linii zabudowy od dróg publicznych;*
- *maksymalna wysokość budynków usługowych do 15 m;*
- *maksymalna wysokość budynków produkcyjnych, składowych i magazynowych do 15 m;*
- *ograniczenia dotyczące wysokości zabudowy nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;*
- *miejsca postojowe na wydzielonym parkingu naziemnym, dopuszcza się lokalizowanie parkingów podziemnych i wielopoziomowych;*
- *ilość miejsc postojowych: 1 miejsce postojowe winno przypadać na nie mniej niż 100 m^2 powierzchni użytkowej.*

4.2.7. Obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów produkcyjnych parku technologicznego

Obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny zabudowy usługowej oraz tereny obiektów produkcyjnych (oznaczone symbolem U/P) obejmują tereny niezabudowane parku technologicznego przeznaczone pod realizację położone w zachodniej części wsi Krasne. Obszar ten posiada korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie:

- sąsiedztwo drogi krajowej Nr 4,
- sąsiedztwo wschodniej obwodnicy północnej miasta Rzeszowa,
- dogodne skomunikowanie z podłączeniem do wschodniego węzła autostrady A4,
- dogodne skomunikowanie z lotniskiem w Jasionce.

Tereny te stanowią obszar strategiczny gminy i wymagają sporządzenia planu miejscowego na etapie konkretyzacji programu centrum z uwagi na rangę zagadnienia, konieczność koordynacji działań inwestycyjnych, uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze oraz na istniejące uwarunkowania.

W planach miejscowych należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m^2 powierzchni usługowej lub 100 m^2 powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.8. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej (oznaczone symbolem MU) obejmują tereny położone we wszystkich miejscowościach gminy. Tereny te usytuowane są poza terenami zabudowy mieszkaniowej i mają korzystne położenie pod względem dostępności komunikacyjnej.

Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o ile nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Planowanie nowych terenów usług rzemieślniczych oraz działalności gospodarczej wymaga sporządzenia planów miejscowych.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m^2 powierzchni usługowej lub 100 m^2 powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.9. Obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny centrum spedycyjnego

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (oznaczone symbolem PS) obejmują tereny niezabudowane przeznaczone pod realizację Centrum Spedycyjnego położone na terenach trwałych użytków zielonych w północnej części wsi Krasne. Obszar ten posiada niezwykle korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie:
- bliskość magistrali kolejowej E 30,
- sąsiedztwo północnej obwodnicy drogowej miasta Rzeszowa,
- dogodne skomunikowanie do wschodniego węzła autostrady A4 poprzez odcinek drogi krajowej Nr 19,
- dogodne skomunikowanie z lotniskiem w Jasionce.

Tereny te stanowią obszar strategiczny gminy i wymagają sporządzenia planu miejscowego na etapie konkretyzacji programu centrum usługowego z uwagi na rangę zagadnienia, konieczność koordynacji działań inwestycyjnych, uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze oraz istniejące uwarunkowania przyrodnicze.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m^2 powierzchni usługowej lub 100 m^2 powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.10. Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny kopalni gazu

Obszary zabudowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod tereny kopalni gazu w tym ośrodków wydobywczych (oznaczone symbolem PG) obejmują tereny położone w miejscowości Krasne i Palikówka i związane jest z obszarami i terenami górniczymi:
- Husów-Albigowa-Krasne 1 zatwierdzony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr Dge/EZ/487/1199/99 z dnia 8.03.1999 r.
- Palikówka zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska nr 12/2000 z dnia 17.10.2000r.

Tereny te usytuowane są poza terenami zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej i mają korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej położenie. Na terenie gminy dopuszcza się budowę nowych obiektów, urządzeń infrastruktury gazowej w tym gazociągów związanych z eksploatacją gazu ziemnego. Uzupełnienie istniejącej zabudowy na podstawie decyzji o warunkach lokalizacji inwestycji celu publicznego o ile

nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Planowanie nowych terenów wynikające z programu badań poszukiwawczych nie wymaga sporządzenia planów miejscowych.

W planach miejscowych należy ustalić:
- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady kształtowania zabudowy przy ograniczeniu ilości kondygnacji do dwóch lub wysokości obiektów do 9.0 m,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych kierując się wskaźnikiem 1 miejsce postojowe na każde 50 m^2 powierzchni usługowej lub 100 m^2 powierzchni produkcyjnej,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.11. Obszary gruntów rolnych

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej (oznaczone na rysunku symbolami R) obejmujące tereny gruntów rolnych położonych we wszystkich miejscowościach gminy użytkowane rolniczo. Wśród nich znajdują się obszary oznaczone symbolami R stanowiące kompleksy gruntów ornych i o wysokich wartościach bonitacyjnych w zasadzie pozbawione istniejącej zabudowy i na których nie należy lokalizować nowej zabudowy za wyjątkiem uzupełnienia, przebudowy i modernizacji istniejącej zabudowy a także obiektów związanych z produkcją rolną.

W terenach rolnych dopuszcza się:
- lokalizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- lokalizację urządzeń i rowów melioracyjnych,
- lokalizacje sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- prowadzenie badań geofizycznych prac poszukiwawczych za ropą i gazem oraz inwestycji związanych z zagospodarowaniem odkrytych zasobów,

Na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie całej gminy zakazuje się:
- lokalizacji stacji bazowych telefonii bezprzewodowej,
- lokalizacji ferm wiatrowych.

[1. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Malawie oznaczone na rysunku Studium symbolami R_1^6 , R_2^6:

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego obszarów:
Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej w, których dopuszcza się:
- *budowę i rozbudowę sieci infrastruktury technicznej;*
- *lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;*
- *budowę i rozbudowę lokalnego układu komunikacji kołowej i pieszej do obsługi działek w granicach obszaru;*
- *przekształcanie za pomocą podziałów i scaleń istniejących układów własnościowych w zakresie projektowanej funkcji.*

Nakazuje się ochronę istniejącego stanowiska archeologicznego.
Przy zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić położenie terenu w granicach obszaru górniczego „Husów – Albigowa- Krasne1.][6]

4.2.12. Obszary trwałych użytków zielonych

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej (oznaczone na rysunku symbolami RZ) obejmujące tereny trwałych użytków zielonych położone w dolinie Młynówki i wzdłuż magistrali kolejowej E 30. W przeważającej części użytkowane rolniczo i pozostające w takim użytkowaniu z możliwością realizacji elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej. Wśród nich znajdują się obszary stanowiące kompleksy trwałych użytków zielonych o wysokich wartościach bonitacyjnych w zasadzie

pozbawione istniejącej zabudowy i na których nie należy lokalizować nowej zabudowy za wyjątkiem uzupełnienia, przebudowy i modernizacji istniejącej zabudowy a także obiektów związanych z produkcją rolną oraz elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej,

4.2.13. Obszary rolne do zalesienia

Obszary gruntów rolnych z przewagą terenów przeznaczonych do zalesienia (oznaczone na rysunku symbolami R z poziomym szrafem) położone są głównie w miejscowości Malawa. Niewielkie obszary występują w rejonach: Strażów - Olszyny oraz w Krasne - Granica. Tereny te pozostają w użytkowaniu rolniczym. Z uwagi na występujące ruchy masowe w tym ruchy osuwiskowe i znaczną powierzchniową erozję terenu przeznaczono je do zalesienia. Nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy i urządzeń infrastruktury technicznej. Wymagane sporządzenie planu miejscowego.

3.2.14. Obszary rolne z możliwością zabudowy mieszkaniowej

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej (oznaczone na rysunku symbolami RM) obejmują tereny położone głównie w miejscowości Malawa - Zagóra użytkowane rolniczo z możliwością ograniczonej zabudowy zagrodowej oraz pensjonatowej i rezydencjonalnej na działkach zagospodarowanych ekstensywnie spełniających wymogi ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu oraz z możliwością realizacji elementów układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej.

4.2.15. Obszary zieleni objęte formami ochrony przyrody

Tereny zieleni nieurządzonej (oznaczone symbolami ZN) obejmują obszary objęte formami ochrony przyrody (torfowisko niskie w miejscowości Krasne-Wólka) oraz obszary o średniej szerokości 20 m stanowiące naturalną otulinę obszarów objętych formami ochrony przyrody, które mogą być użytkowane rolniczo i przeznaczone na zieleń publiczną (zakola Starego Wisłoczyska w miejscowościach Krasne, Palikówka i Strażów). Zaleca się sporządzenie planów miejscowych, w których należy ustalić zasady ochrony środowiska przyrodniczego oraz dopuszczenia zabudowy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów.

4.2.16. Obszary zieleni urządzonej

Tereny zieleni urządzonej (oznaczone symbolami ZP) obejmują obszary niezabudowane, które mogą być przeznaczone na zieleń parkową o charakterze publicznym. Zostały one wyznaczone w obszarach zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości na terenach niekorzystnych dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej ze względów fizjograficznych wzdłuż istniejących cieków wodnych. Wprowadza się zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Dopuszcza się rolnicze wykorzystanie terenów.

[1. Obszar zieleni urządzonej w miejscowości Krasne, oznaczony na rysunku Studium symbolem ZP[4].

Główne funkcje i kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Obszar wskazany pod zieleń urządzoną, w którym dopuszcza się:
- *lokalizację dróg wewnętrznych,*
- *dojść i dojazdów,*
- *ścieżek rowerowych,*
- *infrastruktury technicznej.*

W przedmiotowym obszarze:

- *należy uwzględnić położenie w strefach gazociągu wysokiego ciśnienia g 700,*
- *położenie w sąsiedztwie napowietrznych linii średniego napięcia 15 kV,*
- *możliwość podtopienia wodami potoku Młynówka.]*[4]

4.2.17. Obszary lasów

Obszary leśne oznaczone na rysunku symbolem ZL, obejmują istniejące lasy i grunty leśne. Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych miasta Rzeszowa. Obowiązuje w nich zakaz lokalizacji budynków i budowli z wyjątkiem służących gospodarce leśnej, obronności ochronie zdrowia, oraz wypoczynkowi i obsłudze turystów. Wszelkie działania na terenie lasu, w tym dotyczące zagospodarowania turystycznego, muszą odbywać się zgodnie z wytycznymi zawartymi w planach urządzenia gospodarstwa leśnego jedyną dopuszczalną formą turystyki w lasach jest forma wędrowna.

4.2.18. Obszary zainwestowane i obszary, które mogą być przeznaczone pod cmentarze

Tereny cmentarzy (oznaczone symbolem ZC) obejmują istniejące cmentarze przewidziane do utrzymania i znacznego poszerzenia ze strefą ochrony sanitarnej 50 m. W strefie do 150 m od granic cmentarzy wszystkich mieszkańców należy zaopatrzyć w wodę do spożycia z wodociągu publicznego.

Poszerzenie istniejących cmentarzy a także budowa nowo wyznaczonego cmentarza w Palikówce wymaga sporządzenia planów miejscowych. W planie miejscowym należy ustalić:

- zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady zagospodarowania terenu,
- zasady etapowania inwestycji,
- zasady dotyczące dostępności i obsługi komunikacyjnej oraz odpowiedniej ilości miejsc parkingowych,
- zasady dotyczące infrastruktury technicznej.

4.2.19. Obszary zagrożone powodzią

Niewielka powierzchnia położona w północno-wschodniej części terenu gminy po północnej stronie planowanej autostrady A4, zgodnie ze STUDIUM RZGW określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Wisłoka zatwierdzonym 10 września 2004 r. przez Dyrektora RZGW w Krakowie, leży w zasięgu prawdopodobnych wód powodziowych rzeki Wisłok Q 1.00% - 183.10 mnpm.

Prawo Wodne art. 40 zabrania lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

4.2.20. Obszary wód powierzchniowych

Obszary wód powierzchniowych stanowią niewielki procent powierzchni gminy. Główne cieki wodne to Stare Wisłoczysko rozciągnięte wzdłuż północnej granicy miejscowości

Krasne i południowej granicy miejscowości Palikówka oraz potok Młynówka płynący wzdłuż północnej granicy miejscowości Malawa wraz z dopływami. Odcinki Starego Wisłoczyska stanowią projektowany użytek ekologiczny. Podstawowym zadaniem jest utrzymanie czystości oraz naturalnego spływu wód. Potok Młynówka w okresach intensywnych opadów podtapia okoliczne tereny. Ustala się konieczność regulacji cieku z usunięciem zadrzewienia w korycie rzek przy zachowaniu przepisów odrębnych.

4.2.21. Tereny komunikacji

Tereny komunikacji drogowej i kolejowej (oznaczone odpowiednio symbolami KD oraz KK) obejmują podstawowy układ komunikacyjny na obszarze gminy, którego elementy zostały sprecyzowane w pkt. 7.5. niniejszego tekstu. W planach miejscowych należy ustalić przebieg, linie rozgraniczające, powiązania komunikacyjne projektowanych i istniejących elementów układu komunikacyjnego, zasady dostępności komunikacyjnej przyległych obszarów oraz zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

[1. Obszar lokalizacji drogi publicznej zbiorczej w Malawie, oznaczony na rysunku Studium symbolami KDZ[6]:

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów:
   - odcinek drogi publicznej zbiorczej powiązanej z drogą publiczną krajową,

2. Dla obszaru drogi publicznej należy ustalić następujące zasady zagospodarowania:
   1) szerokość w liniach rozgraniczających nie mniej niż 20,0 m,
   2) dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej pod warunkiem, że ich przebieg nie wykluczy możliwości zagospodarowania terenu zgodnie z przeznaczeniem.][6]

4.2.22. Tereny urządzeń infrastruktury technicznej

Tereny urządzeń infrastruktury technicznej (oznaczone na symbolami GPZ, EE, G, NO) obejmują podstawowe obiekty infrastruktury technicznej obsługujące gminę. W związku z planowaną realizacją w miejscowości Krasne w strefie linii 110 kV na zapleczu salonu Toyoty głównego punktu zasilania oznaczonego symbolem GPZ 110/15 nie podtrzymuje się dotychczasowych rezerw planistycznych w zachodniej części miejscowości przy granicy z Rzeszowem.

W zagospodarowaniu przestrzennym terenów należy zachować strefy bezpieczeństwa 2 x 20 m od linii 110 kV przebiegających przez teren gminy w jej zachodniej i południowej części. Utrzymuje się wszystkie linie średniego napięcia i wszystkie stacje transformatorowe 15/04 oznaczone symbolami EE dopuszczając ich rozbudowę, modernizację i wreszcie przebudowę poza wyznaczone tereny zainwestowania.

Utrzymuje się istniejące stacje redukcyjno-pomiarowe gazu oznaczoną symbolem G dopuszczając ich rozbudowę i modernizację. Dopuszcza się lokalizację nowych stacji redukcyjno-pomiarowych na trasach gazociągów wysokoprężnych przesyłowych i kopalnianych. Utrzymuje się istniejące gazociągi przesyłowe dopuszczając ich przełożenie, przebudowę i modernizację. Dopuszcza się lokalizację nowych gazociągów wysokoprężnych wzdłuż trasy planowanej autostrady A4.

Utrzymuje się istniejącą lokalizację oczyszczalni ścieków w Krasnem oznaczonej symbolem NO z dopuszczeniem jej rozbudowy i modernizacji. Barierę rozwoju stanowi ilość odbioru oczyszczonych ścieków do odbiornika, którym jest Stare Wisłoczysko. Od granic oczyszczalni ustala się 300 m strefę uciążliwości zapachowej do nowo wyznaczonych terenów zespołów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.

5. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

5.1.1. Kierunki zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym

Dynamiczny i nie zawsze skoordynowany rozwój gospodarczy niesie ze sobą liczne problemy, w tym wiele zjawisk negatywnych. Nasilenie antropopresji powoduje wzrost zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, a więc trzech podstawowych komponentów środowiska przyrodniczego decydującego o rozwoju gospodarczym i jakości życia człowieka. Wynikiem postępującego w zastraszającym tempie zanieczyszczenia środowiska są stale powiększające się obszary klęski ekologicznej. Gmina Krasne narażona jest na szereg negatywnych oddziaływań, jak:

- zanieczyszczenia powietrza pochodzące głównie z zewnątrz,
- zagrożenie południowej części gminy erozją wodną: liniową i powierzchniową,
- nieprawidłowa gospodarka rolna /niewłaściwe nawożenie, brak wapnowania, nadmierne stosowanie środków ochrony roślin, jednostronne melioracje/,
- zagrożenia komunikacyjne.

5.1.2. Kierunki działań zmierzających do zahamowania niekorzystnych trendów

Obecny stan przekształcania środowiska naturalnego wymusza konieczność podjęcia kompleksowych działań zmierzających do zahamowania destrukcyjnych procesów. Na pierwszym planie należałoby umieścić wszelkie działania prowadzące do zahamowania a w dalszej perspektywie do eliminacji emisji z sektora przemysłowego i komunalnego głównie ze źródeł zewnętrznych. Równie istotne są działania wpływające na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Bardzo ważne są też działania związane z ochroną gleby. Dotyczą one nie tylko zahamowania zanieczyszczania ale także minimalizacji efektów erozji.

Teren Gminy Krasne nie należy do obszarów szczególnie zagrożonych zanieczyszczeniem środowiska naturalnego. Nie oznacza to jednak, że sytuacja jest zadowalająca; istnieje szereg zagrożeń, którym należy przeciwdziałać. Jako najważniejsze należy wymienić:

- dokończenie budowy systemów wodociągowych i kanalizacyjnych,
- zaopatrzenie lokalnych emitorów zanieczyszczeń w urządzenia odpylające i odsiarczające połączone z modernizacją procesów spalania,
- uporządkowanie gospodarki odpadami poprzez likwidację dzikich wysypisk i właściwe rozmieszczenie kontenerów,
- zmiana systemu opalania indywidualnych domów z wysoko zasiarczonego węgla na gaz,
- zmniejszenia zagrożenia spływów obszarowych poprzez wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, prawidłowo ustalone stosunki obszarów rolno – pastwiskowych - leśnych oraz zabiegi agrotechniczne przeciwdziałające erozji powierzchniowej.
- poprzedzanie planowanych inwestycji prognozą ich przyszłego wpływu na środowisko.

5.1.3. Zadania w zakresie ochrony przyrody

Ochrona przyrody obejmuje szeroki zakres czynności:
- prace inwentaryzacyjne,
- działania prawne,
- prace naukowo – badawcze dotyczące stanu i przeobrażeń przyrody,
- wyznaczanie chronionych obiektów przyrody i ich granic,
- opracowywanie zasad użytkowania i udostępniania,
- działania na rzecz ochrony terenów o wysokich walorach przyrodniczych przed wszelkimi formami zagrożeń.

Aktualna organizacja ochrony przyrody w Polsce pewne zadania powierza samorządom terytorialnym. W ich kompetencji leży:
- ustanawianie lokalnych obiektów chronionych takich jak pomniki przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe i użytki ekologiczne,
- gospodarowanie zielenią na terenie gminy w tym wydawanie zgody na wyrąb drzew.

Bardzo ważnym uprawnieniem samorządów terytorialnych jest sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego, w których określa się szczegółowe warunki zagospodarowania terenów, w tym zakazy zabudowy wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dołącza się prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze, która powinna:
- uwzględniać stan środowiska, jego wrażliwość i odporność na degradację oraz zdolność do regeneracji,
- uwzględniać ochronę różnorodności biologicznej,
- ustalać, analizować i oceniać zagrożenia dla środowiska,
- oceniać skutki realizacji ustaleń planu miejscowego,
- oceniać proponowane w projekcie planu miejscowego szczególne warunki szczególne warunki zagospodarowania terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Z wielu form prawnej ochrony przyrody i krajobrazu na terenie gminy tylko w 1 przypadku zastosowano formę ochrony pomnikowej. Przeprowadzona ocena przyrodnicza gminy pozwala zaproponować poszerzenie istniejących form ochrony. Ochroną pomnikową przyrody żywej należy objąć 21 egzemplarzy drzew.

Na terenie gminy powinna zaistnieć także inna forma przestrzennej ochrony tj. użytek ekologiczny. Formą tą należy objąć 9 tworów przyrody:
- dawne koryto Wisłoka – Stare Wisłoczysko /fragmenty położone wzdłuż północnej granicy Krasnego oraz w Palikówce i Strażowie /,
- torfowisko niskie w Krasnem,
- śródleśne oczko wodne w Strażowie,
- niewielkie oczka wodne i fragmenty Starorzecza w Palikówce.

Warto rozważyć wykonanie ekspertyzy, która określiłaby opłacalność wykorzystania wypełnionego wodą Starego Wisłoczyska dla celów turystycznych.

Wokół terenów Pogórza Dynowskiego z kościółkiem p.w. Marii Magdaleny i Starego Wisłoczyska wyznaczono strefy ochrony krajobrazu kulturowego, w których chroni się również wartości przyrodnicze.

Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych Miasta Rzeszowa.

Bogato ukształtowaną rzeźbę terenu w południowej części gminy należy pozostawić w stanie niezmienionym, unikając już na etapie planowania takich decyzji lokalizacyjnych, które mogłyby dopuszczać niwelację ciekawie usytuowanych w krajobrazie skarp.

W stosunku do wszystkich cieków wodnych, rowów i skarp w granicach opracowania powinno się przyjąć zasadę, że po zabezpieczeniu brzegów powinny one pozostać w postaci odkrytej. W odniesieniu do wszystkich cieków należy przyjąć nadrzędną zasadę, że celem ich ewentualnej regulacji powinno być zahamowanie odpływu wód powierzchniowych oraz wzbogacanie układów poprzez budowę jazów i małych zbiorników.

Ochroną należy objąć także kręte trasy cieków wodnych i nadbrzeżne zadrzewienia. Należy zdecydowanie chronić obecnie istniejącą oraz dążyć do jej uzupełnienia, zwłaszcza w niektórych częściach gminy, gdzie w 2 połowie XVIII wieku znajdowały się zwarte kompleksy leśne

5.2. KIERUNKI OCHRONY KRAJOBRAZU

Na terenie całej gminy ochroną powinny być objęte okazy dużych, pojedynczych drzew stanowiących dominanty wysokościowe w krajobrazie naturalnym i kulturowym. Większość z nich towarzyszy kapliczkom i krzyżom przydrożnym, starym zagrodom, dawnym założeniom folwarcznym, itp. obiektom mocno osadzonym w miejscowej tradycji. Część z nich spełnia już warunki pomników przyrody. Drewniana zabudowa o cechach kulturowych typowych dla budownictwa lokalnego powinna być zalecana do przejmowania i adaptacji dla celów rekreacyjnych.

Na obszarach objętych strefą ochroną krajobrazu należy:
- zapewnić szczególną dbałość o rozwiązania architektoniczne wpływające na kształtowanie krajobrazu kulturowego.
- objąć ochroną źródła rzek i potoków przed zanieczyszczeniami.
- propagować i inicjować rozwój rolnictwa ekologicznego.
- proponować rekultywację i zagospodarowanie gruntów zdegradowanych na skutek prowadzenia w sposób niewłaściwy gospodarki rolnej i leśnej.
- zalesiać i zadrzewiać nieużytki rodzimymi gatunkami drzew i krzewów z dostosowaniem ich do siedliska.

Wskazane jest przy tym zadbanie o zwiększenie potencjału ekologicznego i walorów estetycznych krajobrazu.

W strefie ochrony krajobrazu należy zabezpieczyć strefy ekspozycji oraz ciągi i punkty widokowe przed zasłonięciem ich przez zabudowę, lub też wprowadzenie tejże na niektóre z nich.

5.2.1. Strefy ochrony krajobrazu

Strefę K wyznaczono dla terenów gminy, które posiadają wyróżniające się lokalne wartości kulturowe powiązane integralnie z krajobrazem naturalnym. Występuje na tych obszarach nadal cała masa obiektów, które datują okres kształtowania się krajobrazu kulturowego na tych terenach w postaci założeń folwarczno-ogrodowych, dobrze czytelnych w terenie dużych fragmentów pierwotnego rozplanowania, całych zagród, kościołów, kapliczek, krzyży przydrożnych, itp.

Strefę K – 1 wyznaczono w północno–wschodniej części gminy dla dużych obszarów Palikówki i Strażowa, które położone są w pobliżu rozciągającego się na długości około 5 km dawnego koryta tzw. „Starego Wisłoka”. Otacza je z reguły zwarty pas zadrzewień,

w którym najliczniej występuje olsza czarna, kilka gatunków wierzb, jesiona wyniosłego, jawora, dęba szypułkowego i wielu innych. Z krzewów występuje tu kruszyna, jarzębina, dziki czarny bez, czeremcha i inne. Toń wodną przykrywa niekiedy szczelnie rzęsa drobna i spiradela wielokorzeniowa, tworzące zespół *Lemno–Spirodelotum polyrrhizae*. Fragmenty wypłyceń zajmują natomiast szuwary: trzcinowy, pałkowy, mannowy i inne. Stary Wisłok posiada dość wysokie walory przyrodnicze i stanowi ostoję wielu gatunków zwierząt. Należy więc chronić Starorzecze Wisłoka przed zanieczyszczeniem odpadkami komunalnymi. Jest ono też ważnym elementem krajobrazu północnej części gminy ze względu na interesującą krętą linię zadrzewień, która malowniczo urozmaica monotonnie ukształtowane tereny upraw rolnych.

W Palikówce nadal występuje charakterystyczna dla tej miejscowości historyczna zabudowa mieszkalna usytuowana szczytowo do głównej drogi biegnącej przez wieś. Miejsce, gdzie zachowała się cała enklawa takiej zabudowy zostało zaznaczone na planszy wytycznych konserwatorskich. Obecnie tego typu usytuowana zabudowa jest spotykana w południowo–wschodniej Polsce dość rzadko, ponieważ pierwotne działki na niwie siedliskowej ulegają następnym podziałom i wprowadzana jest na nie nowa zabudowa (głównie mieszkaniowa). W północno–wschodniej części wsi zachował się lasek o nazwie „Klomb”, w którym za Potockich była bażantarnia.

W Strażowie zachowała się rządcówka wraz z pozostałością po dawnym założeniu folwarczno–ogrodowym oraz fragmentem prowadzącej do niego alei. Stanowi ona dobrze czytelną w krajobrazie pozytywną dominantę w północno–wschodniej części wsi.

Strefę K – 2 wyznacza się dla południowej części gminy obejmującej duże fragmenty krajobrazu naturalnego w postaci sporych połaci naturalnych obszarów leśnych pokrywających wzniesienia i głębokie wąwozy. W centralnych częściach tych wzniesień znajdują się punkty, ciągi i platformy widokowe, z których (zwłaszcza z okolic tzw. kościoła odpustowego p.w. Św. Magdaleny), można podziwiać rozległe fragmenty tak Pogórza Rzeszowskiego jak też panoramę Rzeszowa.

Poza walorami przyrodniczymi i widokowymi na obszarze Malawy nadal w dużym stopniu jest czytelny układ planistyczny z pierwotną siecią dróg, zadrzewieniem, terenem podworskim, kapliczkami, szkołą i drewnianym budownictwem reprezentującym cechy kulturowe tego obszaru. W centrum wsi (na wzniesieniu) znajduje się natomiast kościół p.w. Św. Wawrzyńca, do którego przylega teren po pierwszym rzymsko-katolickim kościele z okresu Średniowiecza.

Na obszarze tym należy dość zdecydowanie ograniczyć:
- prowadzenie działalności wzmagającej procesy erozyjne gleb ze szczególnym uwzględnieniem oceny zadrzewień, drzew i krzewów na stromych zboczach, brzegach jarów i potoków,
- lokalizowanie składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych z wyjątkiem potrzebnych niezbędnie dla potrzeb miejscowej ludności,
- lokalizację szczególnie szkodliwych dla środowiska inwestycji o znaczeniu krajowym i wojewódzkim,
- dokonywanie zmiany stosunków wodnych szkodzących ekosystemowi i pogarszających stan zasobów wodnych poza pracami związanymi z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym i budową ujęć wody pitnej.

Na obszarze strefy K – 2 zakazuje się:
- stawiania następnych masztów telekomunikacyjnych w miejscach oszpecających krajobraz,
- niszczenia zadrzewień, zakrzewień śródpolnych i śródłąkowych, nadrzecznych i przydrożnych,
- używania w celach turystycznych i sportowych pojazdów z silnikami spalinowymi poza wyznaczonymi tarasami.

5.2.2. Punkty, ciągi i platformy widokowe

Piękno poszczególnych fragmentów obszaru gminy i najważniejszych obiektów zabytkowych możemy podziwiać z miejsc określanych jako punkty, ciągi i platformy widokowe. Najważniejsze z nich zaznaczono na planszy wytycznych konserwatorskich, celem zabezpieczenia ich w krajobrazie już na etapie planowania. Z miejsc tych widzimy ekspozycję obiektów zabytkowych objętych strefami ochrony konserwatorskiej oraz panoramy gminy i miasta Rzeszów z najwyższych punktów terenowych w południowej części gminy. Najważniejsze z nich to:

- ciąg widokowy z drogi Załęże-Krasne z widokiem na panoramę wsi Krasne od północnego-zachodu,
- ciąg widokowy z widokiem z drogi Krzemienica – Strażów na zachowane relikty dawnego założenia folwarczno-ogrodowego od północy i północnego wschodu,
- oś widokowa z widokiem na zabytkowy kościół w Krasnem od północy z głównej drogi prowadzącej przez wieś,
- ciąg widokowy na zabytkowy kościół w Krasnem od strony zachodniej z drogi powiatowej przebiegającej przez wieś,
- ciąg widokowy od strony zachodniej z drogi Słocina-Kraczkowa na zabytkowy kościół w Malawie,
- ciąg widokowy od strony północnej z głównej drogi prowadzącej przez wieś na zabytkowy kościół w Malawie,
- ciąg widokowy z drogi prowadzącej z Malawy z widokiem na zabytkowy kościółek p.w. św. Marii Magdaleny,
- widok z platformy widokowej usytuowanej na płaskowyżu wokół kościółka p.w. św. Marii Magdaleny w przysiółku Malawa-Podkościółek.
- platforma widokowa z wzgórza nad Malawą z widokiem w kierunku północnym na całą gminę i południową część Puszczy Sandomierskiej na drugim planie, oraz duże fragmenty Pogórza w kierunku południowym, wschodnim i zachodnim.
- widok z drogi krajowej Nr 4 na kościół p.w. NMP w Malawie.

Należy zachować ekspozycję z wymienionych punktów, ciągów widokowych i platform widokowych poprzez określenie gabarytów i wysokości dopuszczanej w strefach ekspozycji zabudowy.

6. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.1. ZASOBY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

6.1.1. Układy przestrzenne i stan ich zachowania

Wyniki badań archeologicznych w konfrontacji z informacjami historycznymi oraz analiza map historycznych potwierdzają fakt istnienia na obszarze gminy osadnictwa od czasów prehistorycznych.

Wieś Krasne lokowana została na początku II połowy XIV w. na obszarze leśnym, ale nie wzdłuż strumienia, jak to miało wówczas najczęściej miejsce, tylko drogi. Od początku była to wieś stosunkowo duża, położona blisko szlaków wschód–zachód. Przeznaczony pod jej lokację stosunkowo duży teren został dość szybko wykarczowany i zasiedlony. Nieduże enklawy leśne pozostały jedynie przy tzw. źródliskach. Wieś została ukształtowana jako łańcuchówka. W jej centrum po wschodniej stronie drogi wyznaczono nadziały gruntu dla sołtysa oraz stanowiące uposażenie parafii. Układ rozłogów tej wsi jest typowy dla łanów leśnych. Miejsce folwarku sołtysiego zajął powiększający się z czasem folwark szlachecki, a folwark plebański również rozwinął się dzięki kolejnym uposażeniom, które otrzymywała parafia. Na uwagę w Krasnem zasługują jeszcze dwa przysiółki, tj powstała w czasach nowożytnych na wyrębie „Wólka", oraz na rozparcelowanych w latach 20–tych i 30–tych XX wieku gruntach dworskich „Kolonia".

Średniowieczny rodowód posiada też lokowana na północnym brzegu Starego Wisłoka Palikówka, która najprawdopodobniej powstała jako wieś na karczunkach leśnych. Nawsie przylegało do Wisłoka, a nadziały ziemi zostały rozmierzone po północnej stronie niwy siedliskowej. Późniejsze wylewy Wisłoka spowodowały dość duże zmiany w układzie gruntów. I tak np. we wschodniej części zostały wydzielone duże obszary dla folwarku pańskiego, po którym pozostał przede wszystkim las po dawnej bażantarni nazywany „Klombem". W centralnej części wsi znajduje się jeszcze wyspa, którą mieszkańcy określają nazwą „Flisak". Według tradycji miejscowej w jej sąsiedztwie miał znajdować się w czasach historycznych pal i port rzeczny. W miejscowości tej zachował się zespół budownictwa drewnianego z tradycyjnym układem budynków w zagrodzie, które ustawione są szczytem do drogi prowadzącej przez wieś.

Wieś Strażów lokowana została na południowym brzegu Wisłoka nad niedużym strumieniem stanowiącym jego dopływ. Nie znamy daty powstania tej jednej z najstarszych miejscowości na tym terenie, ale powtórnie została ona lokowana w połowie XIV wieku. W południowej części wsi są dobrze czytelne fragmenty dawnych niw z okresu przedlokacyjnego. Folwark pański powstały na bazie sołtysiego usytuowany został w północno–zachodniej części wsi. Do niego też należała owczarnia usytuowana w południowo–zachodniej części wsi (w XIX w.) oraz istniejąca do niedawna na jej miejscu bażantarnia. Dość dobrze czytelne są w terenie relikty dawnego założenia parkowo–ogrodowego w północno–wschodniej części wsi. Podziały na dawnej niwie domowej są natomiast w chwili obecnej mocno zniekształcone.

Nad potokiem płynącym środkiem wsi rozmierzona została niwa domowa Malawy. Posiada ona układ typowy dla lokacji, które sytuowano na obszarach leśnych. Nadawane nadziały ziemi poza niwą domową rozmierzono prostopadle do dróg zagumiennych. Ten sam przebieg mają zachowane i dobrze czytelne do chwili obecnej rozłogi nadziałów, w które uposażono parafię, jak też i sołtysa. Folwark sołtysi po

przejęciu przez właściciela był systematycznie poszerzany poprzez stopniowe przyłączanie do niego sąsiadujących z nim nadziałów chłopskich. W wyniku parcelacji na gruntach podworskich powstała kolonia mieszkalna. XVIII–wieczny rodowód posiada natomiast przysiółek o nazwie Podkościółek. Powstał on również na porębie leśnej w południowo–wschodniej części wsi. Następnie powstał tam murowany kościółek p.w. św. Marii Magdaleny.

6.1.2. Charakterystyka zachowanej historycznej zabudowy

Zabytki architektury sakralnej

Do zabytków architektury sakralnej na terenie Gminy Krasne należy zespół kościelny w Krasnem (pochodzący z 1 poł. XVIII w.) i Malawie (XX w.) oraz usytuowana na cmentarzu parafialnym kaplica cmentarna w Krasnem a także kościółek odpustowy p.w. św. Marii Magdaleny w Malawie:

Zespół kościelny w Krasnem składa się obecnie z późnobarokowego kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP, otaczającego go ogrodzenia, dwóch kapliczek umieszczonych w murze ogrodzenia, dzwonnicy również umieszczonej w murze otaczającym kościół oraz budynku plebani. Do niedawna w skład tego zespołu wchodziły jeszcze: dawna organistówka (użytkowana ostatnio jako salka parafialna) rozebrana w związku z budową nowego kościoła; budynek gospodarczy (użytkowany jako wozownia, stajnia, obora i chlew), stodoła i spichlerz plebański – również już rozebrane.

Zespół kościelny w Malawie składa się z kościoła parafialnego p.w. św. Wawrzyńca, wzniesionego w latach 1921 – 1923, dzwonnicy, ogrodzenia wraz z bramą i czterema kapliczkami. Przez długie lata do zespołu tego należała również murowana plebania, usytuowana ok. 150 m na wschód od kościoła, nad skarpą opadającą w kierunku północno – wschodnim, wzniesiona w 1882 r. w stylu pseudoklasycystycznym, została jednak rozebrana w maju 1965 r., gdy wybudowano nową plebanię.

Na terenie wsi Malawa znajduje się także późnobarokowy kościół filialny wzniesiony około 1713 r. p.w. św. Marii Magdaleny. Kościół ten jest usytuowany w południowej części wsi zwanej „Podkościółek”, na wysokim wzniesieniu (ok. 394 m n.p.m.), w otoczeniu kępy starych lip. Na północny zachód od niego ustawiona została współczesna dzwonnica, skonstruowana z żelaznych szyn. Cały zespół kościelny otoczony jest ogrodzeniem z metalowych prętów.

Zespoły dworskie

Zachowały się pozostałości zespołu folwarcznego w Strażowie. Jest on usytuowany w północno – wschodniej części wsi. Do chwili obecnej zachowało się z niego niewiele – murowana rządcówka oraz resztki ogrodu ze starodrzewem. Dom rządcy wybudowany został na początku XX w. Ogród i park, z których jedynie pozostałości możemy oglądać w chwili obecnej, powstały w XIX w. (są zaznaczone na mapie katastralnej z 1849 r.) W jego pobliżu znajduje się XVIII-wieczna figura Św Antoniego (na granicy z Krzemienicą).

Obiekty użyteczności publicznej

Na terenie tej Gminy Krasne zachowało się do chwili obecnej sporo zabytkowych szkół. Spotkać je można w prawie wszystkich wsiach gminy. Szkoła w Krasnem wybudowana została w centrum wsi. Wzniesiona została około 1900 r. Jest to obiekt murowany. Obecnie nie pełni już funkcji szkoły, lecz jest to budynek mieszkalny (dom nr 120). Szkoła w Malawie również jest murowana. Wzniesiono ją w tych samych czasach – na początku XX w. Obecnie w budynku tym mieści się przedszkole i biblioteka. Podobnie przedstawia się historia szkoły w Palikówce. Tak jak poprzednie została wzniesiona na początku XX w., jako budynek murowany. W chwili obecnej mieści się tutaj przedszkole.

Szkoła w Strażowie została wybudowana na początku XX w., po południowej stronie drogi prowadzącej przez wieś. W budynku tym również mieści się obecnie przedszkole. Jest to obiekt murowany, tynkowany.

Do grupy zabytkowych obiektów użyteczności publicznej znajdujących się na terenie omawianej gminy należy również zespół stacji kolejowej w Strażowie. Położony jest on w północnej części wsi, przy linii kolejowej Kraków – Przemyśl. Obiekty wchodzące w skład tego zespołu powstały w XIX w. W chwili obecnej do omawianego zespołu należą: dworzec kolejowy, magazyn I, magazyn II oraz drewniany budynek noszący obecnie nr 127. Dworzec kolejowy jest budynkiem murowanym, wzniesiony został w 4 ćw. XIX w. Obydwa magazyny są drewniane, wybudowano je pod koniec XIX w.

Zabytkowe obiekty przemysłowe

Na terenie Gminy Krasne spotkać można także zabytkowe obiekty przemysłowe. Do takich niewątpliwie należy młyn znajdujący się w Palikówce. Jest on usytuowany w zachodniej części wsi, po południowej stronie drogi prowadzącej przez tę miejscowość. Wzniesiono go ok. 1930 r. Jest to duży obiekt murowany. Funkcjonuje do chwili obecnej. Po drugiej stronie drogi wybudowana została zagroda młynarska. Zabudowania te powstały w tym samym czasie około 1930 r. Dom młynarza jest okazałym budynkiem murowanym.

Domy oraz zagrody

Na terenie Gminy Krasne zachowała się stosunkowo duża ilość drewnianych domów oraz całych zagród pochodzących z 4 ćw. XIX w. i 1 ćw. XX w. Najczęściej są to skromne, drewniane domy o konstrukcji zrębowej, często węgłowane na obłap. Dachy domów starszych są najczęściej czterospadowe, przeważnie pierwotnie były kryte słomą (niekiedy schodkowo), obecnie pokrycie dachu często jest już zmienione. Dachy domów nowszych (lub przebudowanych w późniejszym czasie) są dwuspadowe, można też spotkać dachy dwuspadowe naczółkowe. W niektórych domach zachowały się stare piece kuchenne. Ściany domów często są z zewnątrz oszalowane pionowo, a wewnątrz otynkowane.

W większości wsi gminy Krasne spotkać można również zagrody składające się najczęściej z drewnianego domu, mieszczącego pod jednym dachem również część gospodarczą i stodoły, czasem w skład takiej zagrody wchodzi także stojąca oddzielnie od domu drewniana stajnia, czasem też murowana (kamienna) piwnica. Najwięcej takich, typowych dla budownictwa ludowego tych stron, zagród zachowało się na terenie Malawy.

Do cennych zabytków architektury ludowej należy też zagroda nr 535 (d. nr 341) w Malawie, położona w środkowej części wsi, w pobliżu kościoła parafialnego. W jej skład wchodzą: dom mieszkalny z 1880 r., stodoła z oborą z 1900 r. oraz spichlerz z ok. 1898 r.
Na terenie wszystkich wsi gminy Krasne zachowało się także dużo pojedynczych zabytkowych, drewnianych domów. Są to m.in.: w Krasnem – dom nr 614 (4 ćw. XIX w.), nr 615 (ok. 1880 r.), w Malawie – dom nr 208 (ok. 1870), w Strażowie – dom nr 283 (1923), nr 285 (k. XIX w.), Najciekawsze zespoły zabudowy drewnianej zachowały się w Palikówce i w północno – zachodniej części graniczącego z nią Strażowa (okolice dworca PKP). Różnice w zabudowie drewnianej poszczególnych części gminy są stosunkowo niewielkie.

W północnej części gminy ostatki węgłów są obcięte, a w południowej nieco wystające. W Malawie jeszcze do niedawna występowały sporadycznie domy przysłupowe, które budowali cieśle z Markowej i niektórych miejscowości z południowej części gminy Łańcut.

Kapliczki murowane

Najliczniej reprezentowane na terenie Gminy Krasne są kapliczki murowane z kamienia bądź cegły. W grupie tej wyodrębnić można kilka typów kapliczek, z których przeważającą większość stanowią kapliczki prostopadłościenne o podstawie kwadratu.. z prześwitami bocznymi. Kapliczki typu arkadowego spotkać można na terenie wsi Krasne. Kapliczki wnękowe spotkać można prawie we wszystkich wsiach tej gminy – najwięcej takich kapliczek występuje w Malawie. Pojedyncze kapliczki tego typu spotkać można także i w innych wsiach gminy.

Kapliczki drewniane

Najliczniejsze w grupie kapliczek drewnianych są kapliczki typu szafkowego. Najczęściej umieszczone są na drzewach i na krzyżach. Kapliczki te mają formę płytkiej szafki krytej dwuspadowym daszkiem. Od frontu są one przeszklone bądź odsłonięte, a w niewielkim wnętrzu umieszczona jest figurka lub obrazek. Kapliczki szafkowe najczęściej są bardzo proste, skromne bez jakichkolwiek dekoracji, lecz trafiają się także ich bardzo ozdobne formy o ażurowo wycinanych szczytach, dekoracjach w formie wieżyczek, sterczyn itp.

Figury przydrożne

Jedna z nich usytuowana jest około 100 m na północ od obecnej szosy Rzeszów – Przemyśl, na niewielkim wzniesieniu, na terenie wsi Krasne. Zwrócona jest frontem na północ, gdyż pierwotnie postawiona została przy dawnym szlaku handlowym, biegnącym bardziej na północ w stosunku do drogi obecnej (wówczas figura stała po południowej stronie drogi). Wzniesiona została prawdopodobnie na początku XIX lub na przełomie XVIII/XIX w. Wykonana została z cegły, z kamiennymi gzymsami i z kamienną figurą św. Antoniego ustawioną na szczycie wysokiej kolumny posadowionej na wysokim cokole w formie sześcianu. Na wschód od omawianej figury rosną dwie stare lipy

Bardzo podobna, do wcześniej opisanej, figura znajduje się w Strażowie. Usytuowana jest we wschodniej części wsi, przy granicy z Krzemienicą, w pobliżu dawnego zespołu dworskiego. Według miejscowej tradycji wzniesiona została przy dawnym szlaku handlowym (podobnie jak miało to miejsce w sąsiedniej wsi – Krasne). Postawiono ją na sztucznie usypanym pagórku. Otoczona jest ogrodzeniem składającym się ze słupków połączonych łańcuchem. Kolumna ma podobną wysokość, jak wcześniej opisywana, również posadowiona jest na wysokim cokole w formie sześcianu. Figura św. Antoniego umieszczona została w szklanej obudowie.

Pomniki

Na terenie Gminy Krasne znajdują się także pomniki związane z 500–setną rocznicą zwycięstwa pod Grunwaldem. Były one masowo stawiane w 1910 r. na terenie całej Galicji. Spotkać je można w Krasnem, Strażowie i Palikówce.

Najbardziej okazały Pomnik Grunwaldu znajduje się w Strażowie. Jest on usytuowany w północno-zachodniej części wsi, w pobliżu linii kolejowej, na małej wysepce położonej na środku skrzyżowania z drogą do Palikówki. Ma on kształt wzniesionego z polnych głazów stożka, na którym umieszczony jest kamienny krzyż. W połowie wysokości stożka znajduje się półeczka, na której ustawiono rzeźbę przedstawiającą orła w koronie.

Polskie zwycięstwo w bitwie pod Grunwaldem upamiętnili również mieszkańcy sąsiedniej Palikówki. W 1910 r. wznieśli oni pomnik, usytuowany po wschodniej stronie drogi przez wieś. Ma on formę wysokiego postumentu wzniesionego z głazów narzutowych, na którym ustawiono dużą figurę Matki Boskiej z Dzieciątkiem, umieszczoną w szklanej obudowie.

500–setną rocznicę zwycięstwa w bitwie pod Grunwaldem uczcili także mieszkańcy Krasnego. Oni również ufundowali pomnik – ustawiono go po północnej stronie głównej drogi z Krakowa do Przemyśla, w pobliżu skrzyżowania z drogą prowadzącą przez Krasne do Załęża. Podobnie jak w Palikówce, można tu zobaczyć figurę Matki Boskiej umieszczoną na wysokim cokole z polnych kamieni. Pomnik otoczony jest płotkiem.

Krzyże przydrożne

Na terenie Gminy Krasne spotkać można również krzyże przydrożne. Są to krzyże drewniane, betonowe lub metalowe. Najciekawszy krzyż betonowy ufundowany w 1895 r. usytuowany jest na terenie wsi Krasne, po zachodniej stronie drogi prowadzącej przez wieś w kierunku Załęża, obok nr 149.

Na terenie tej gminy znajdują się również metalowe krzyże przydrożne wykonane współcześnie. Najbardziej okazały z nich usytuowany jest w Palikówce, obok skrzyżowania dróg, w pobliżu torów kolejowych. Jest to wysoka, metalowa, ażurowa konstrukcja, na której umieszczono rzeźbę przedstawiającą Chrystusa.

6.2. ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH

6.2.1.Zakres ochrony konserwatorskiej

Opierając się na przeprowadzonych analizach wartości kulturowych, historycznych, walorów krajobrazowych i zachowanych w terenie fragmentów układów planów, wyznacza się na terenie Gminy Krasne następujące rodzaje stref i obszarów ochrony konserwatorskiej:

A strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, która obejmuje historyczne zespoły kościelne i dworskie oraz ważniejsze pojedyncze obiekty zabytkowe,
B strefa ochrony obiektu zabytkowego,
O obszarów z zachowanymi reliktami po nieistniejących założeniach dworsko-parkowych lub folwarcznych,
E strefa ochrony pośredniej – ekspozycji zespołów zabytkowych,
K strefa ochrony krajobrazu,
OW – strefa obserwacji archeologicznej i stanowiska archeologiczne.

Strefy te ustalono dla obszarów o bezspornych walorach zabytkowych, a sformułowane dla nich zasady ochrony mają na celu podjęcie prawidłowych działań rewaloryzacyjnych w zakresie określonym potrzebami wynikającymi z rozpoznania historyczno-konserwatorskiego. Objęto nimi tereny, które:

- posiadają rzeczywiste wartości zabytkowe pod względem urbanistycznym, wyrażające się trójwarstwowym ukształtowaniem elementów historycznej kompozycji przestrzennej, złożonej głównie z obiektów zabytkowych,
- stanowią niezbędne zabezpieczenie dla należytego oddziaływania wartości przestrzennych zabytkowych zespołów na ich otoczenie, oraz dla uchronienia tych zespołów przed działaniem otoczenia obniżającego jego wartości estetyczne i kulturowe.

Wyznaczenie stref nastąpiło w wyniku konfrontacji analizy stanu istniejącego z przekazami historycznymi.

6.2.2. Strefa A – pełnej ochrony konserwatorskiej zachowanego zespołu zabytkowego

Na obszarze Gminy Krasne ustala się strefy pełnej ochrony konserwatorskiej obszarów związanych z następującymi zespołami zabytkowymi:

A – 2 dla zabytkowego zespołu kościelno-plebańskiego w Krasnem wpisanego do rejestru zabytków (nr rej. 1059), z zachowanym późnobarokowym kościołem p.w. Wniebowzięcia NMP, jego ogrodzenie z umieszczonymi w nim dwoma zabytkowymi kapliczkami, dzwonnicą oraz stojącą nieco na wschód od niego murowaną plebanią. Obok kościoła stoi jeszcze jedna kapliczka i pojedyncze okazy starodrzewia. Na obszarze tej strefy wszelkie prace konserwatorskie należy uzgadniać z Państwową Służbą Ochrony Zabytków. W pierwszej kolejności należy przystąpić do prac, które będą miały na celu zapobieżenie postępującemu niszczeniu górnej części wnętrza i więźby dachowej w budynku kościoła. Należy również znaleźć nową funkcję dla starego kościoła oraz plebani.

A – 3 wyznacza się dla obszaru, na którym stoi obecnie zabytkowy kościół p.w. św. Wawrzyńca w Malawie oraz miejsca lokalizacji pierwszego drewnianego kościoła. Obszar przyległy do istniejącego kościoła jest otoczony ujętym w spisie zabytków ogrodzeniem z cegły, za którym znajdują się trzy kamienne nagrobki byłych proboszczów tej parafii oraz dzwonnica. Zaleca się ponowne nasadzenie drzewostanu wokół kościoła w miejscu wyciętych kilka lat wcześniej drzew. Wszelkie prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych, oraz ziemne na obszarze objętym tą strefą należy uzgodnić z Państwową Służbą Ochrony Zabytków.

A – 4 wyznaczono dla niedużego obszaru w przysiółku Malawa-Podkościółek, na którym za metalowo-murowanym ogrodzeniem w otoczeniu starodrzewia stoi zabytkowy, murowany kościół p.w. Marii Magdaleny wpisany do rejestru zabytków. Wszelkie prace na obszarze tej strefy, jak też w jej otoczeniu należy uzgadniać z Państwową Służbą Ochrony Zabytków.

6.2.3. Strefa B – ochrony konserwatorskiej zachowanego obiektu zabytkowego

Na obszarze Gminy Krasne ustala się strefy ochrony konserwatorskiej dla zachowanych obiektów zabytkowych:

B - 1 obejmuje kolumnę z figurą św. Antoniego w Krasnem usytuowaną około 100 m na północ od drogi krajowej Nr 4, na niewielkim wzniesieniu, na terenie wsi Krasne. Wzniesiona została prawdopodobnie na początku XIX lub na przełomie XVIII/XIX w. Figura ustawiona jest na szczycie wysokiej kolumny (około 5 m) posadowionej na wysokim (około 2 m) cokole w formie sześcianu. Wykonana została z cegły, z kamiennymi gzymsami i kamienną figurą św. Antoniego. Na wschód od omawianej figury rosną dwie stare lipy.

B - 2 obejmuje figurę św. Antoniego w Strażowie usytuowaną jest we wschodniej części wsi, przy granicy z Krzemienicą, w pobliżu dawnego zespołu dworskiego. Postawiono ją na sztucznie usypanym pagórku. Otoczona jest ogrodzeniem składającym się ze słupków połączonych łańcuchem. Kolumna ma podobną wysokość, jak wcześniej opisywana, również posadowiona jest na wysokim cokole w formie sześcianu. Figura św. Antoniego umieszczona została w szklanej obudowie.

6.2.3. Strefa O - obszary z zachowanymi reliktami po nieistniejących założeniach dworsko-parkowych i folwarczno-ogrodowych.

Na podstawie wizji lokalnej w terenie, kwerendy źródeł drukowanych, pisanych i kartograficznych, dokonano analizy stanu zachowania istniejących niegdyś na obszarze gminy założeń dworskich i folwarczno-ogrodowych. W ich wyniku ustalono uzgodnione z WKZ obszary ograniczonej ochrony zachowanych reliktów po tych założeniach. Wyznaczono je dla pozostałości po opisanym założeniu folwarczno-ogrodowym w Strażowie i dworsko-folwarcznym w Krasnem. Inne z historycznych założeń są już nieczytelne w terenie.
Na obszarze **O – 1** w Strażowie działania konserwatorskie powinny polegać:

- na ochronie zachowanych reliktów historycznego rozplanowania, takich jak: fragmenty dróg, ścieżek, alei, śladów gazonów, układów wodnych, itp.,
- na pielęgnacji i ochronie opisanego wyżej zachowanego starodrzewu,
- na zachowaniu obecnej istniejącej tam w szczątkowej postaci lub przebudowanej historycznej zabudowy (jak np. budynek dawnej rządcówki).

Na obszarze **O – 2** w Krasnem dla terenu, na którym zachowały się stosunkowo nieliczne relikty po nieistniejącym już założeniu dworsko-folwarcznym, działania konserwatorskie powinny polegać:

- na zachowaniu niedużej skali i brył ewentualnej nowej zabudowy w stosunku do zachowanej historycznej,
- na uczytelnieniu w terenie lub eksponowaniu reliktów historycznego rozplanowania np. poprzez lokalizację nowych obiektów w miejscu nieistniejących.

6.2.4. Strefa E

Wyznaczenie strefy E ma na celu eksponowanie zabytkowych wartościowych obiektów lub też całych założeń objętych strefą A. Obszar objęty tą strefą uzależniono od wielkości i sylwety zespołu zabytkowego oraz ukształtowania terenu, na którym jest usytuowany dany zespół. Poprzez obszar objęty strefą E prowadzi wgląd na te zespoły i ich otoczenie z przebiegających w pobliżu dróg oraz przyległych do nich terenów otwartych.

Strefę E – 3 wyznaczono dla obszaru położonego na północ od założenia folwarczno-ogrodowego w Strażowie celem utrzymania jego ekspozycji z drogi Krzemienica-Strażów. W związku z tym obszar ten powinien pozostać nadal niezabudowany.

Strefa E – 4 ma na celu utrzymanie ekspozycji zabytkowego kościoła p.w. Wniebowzięcia N.M.P. w Krasnem od strony północnej. W związku z tym nie można wprowadzać na obszarze tej strefy żadnej nowej zabudowy.

Strefę E – 5 wyznaczono natomiast celem utrzymania ekspozycji wymienionego wyżej kościoła w Krasnem od południa. Obszar ten również musi pozostać niezabudowany.

Strefa E –6 została wyznaczona dla obszaru położonego między drogą prowadzącą przez Malawę u podnóża wzgórza, na którym usytuowany jest zabytkowy kościół pod wezwaniem św. Wawrzyńca. Na obszarze tej strefy obowiązuje zakaz lokalizacji nowych obiektów kubaturowych oraz zieleni wysokiej w takich miejscach, z których zasłaniałaby ona widok na kościół.

Strefą E – 7 objęto obszar zawarty między ciągiem widokowym nr 9 usytuowanym wzdłuż drogi prowadzącej z Malawy przez przysiółek Podkościółek do Chmielnika Rzeszowskiego oraz teren otaczający kościółek pod wezwaniem Marii Magdaleny otoczony starodrzewiem. Celem utrzymania ekspozycji tego ciekawie usytuowanego obiektu należy wprowadzić zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej na tym obszarze.

Strefą E – 8 objęto obszar ekspozycji figury św. Antoniego w Krasnem.

Strefą E – 9 objęto obszar ekspozycji figury św. Antoniego w Strażowie.

6.2.5.Zabudowa i decyzje o jej losie

Obiekty istniejące na terenie Gminy Krasne podzielono – biorąc pod uwagę ich formę i charakter – na pięć grup:

1. budynki i inne obiekty wpisane do rejestru zabytków,
2. kaplice, kapliczki, krzyże przydrożne, obeliski i pomniki,
3. budynki o cechach zabytkowych z zachowanymi charakterystycznymi elementami budownictwa drewnianego z okresu od II połowy XIX w. do końca I połowy XX w. figurujące w spisie zabytków,
4. obiekty posiadające pewne cechy kulturowe, ale nie figurujące w spisie ze względu na brak cech zabytkowych,
5. budynki nie harmonizujące z otoczeniem.

Wszystkie obiekty wymienione w pkt 1-4 ze względu na duże walory kulturowe, kultowe, historyczne i bardzo często także zabytkowe – podlegają ochronie bez względu na to, czy znajdują się w strefie ochrony konserwatorskiej, czy też poza nimi. Charakterystyczną cechą tych obiektów jest tradycja miejsca na którym one stoją. Należy stopniowo dokonywać ich wpisu do rejestru zabytków. Budynki te powinny być remontowane w uzgodnieniu z PSOZ. Należy dokonać korekty brył obiektów nie harmonizujących z otoczeniem:

- poprzez zasłonięcie ich w całości lub w części przy pomocy zieleni lub innej zabudowy,
- poprzez dokonanie przebudowy, zmieniając ich bryłę, kształt dachu, wystrój elewacji, pokrycie dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym, itp.
- poprzez likwidację wyjątkowo niekorzystnie usytuowanych.

Dla terenów wiejskich położonych w strefie ochrony krajobrazu, wskazane byłoby opracowanie katalogu zalecanych projektów powtarzalnych budynków mieszkalnych i gospodarczych uwzględniających tradycje budowlane, regionalne formy budowy, detale architektoniczne i sposoby krycia dachu oraz preferowane do tego celu materiały. Należy także propagować adaptacje budynków zabytkowych na cele rekreacyjne i letniskowe. Na terenie całej gminy szczególną uwagę powinno się zwrócić na zasady kształtowania nowej zabudowy, która powinna przede wszystkim w kształcie brył, dachów i podziałów na elewacjach nawiązywać do historycznych form zachowanych i znanych w gminie zabytkowych obiektów. Już na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy powinien być formułowany zakaz przekrywania budynków dachami uskokowymi i płaskimi. Należy również preferować krycie dachów dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym.

Należy także propagować adaptację drewnianych budynków zabytkowych (zwłaszcza w południowej części gminy) na cele rekreacyjne i letniskowe zamiast budowy nowych.

6.2.6.Cmentarze

W granicach administracyjnych gminy znajduje się kilka cmentarzy. Niektóre z nich jak np. rzymsko – katolicki w Krasnem mają charakter zabytkowy. Znajduje się na nim przede wszystkim zabytkowa kaplica Skrzyńskich. Na wszystkich czynnych cmentarzach gminy znajdują się cenne nagrobki, które podlegają ochronie konserwatorskiej. Na rysunku STUDIUM zaznaczono również cmentarz choleryczny w Strażowie oraz teren po nieczynnym cmentarzu koło kościoła w Malawie. Ochroną należy objąć wszystkie cmentarze w granicach gminy, gdyż stanowią one także element krajobrazu tych wsi.

6.2.7.Strefa OW – obserwacji archeologicznej

Strefę OW wyznacza się dla obszaru, na którym stały od Średniowiecza drewniane kościoły parafialne w Malawie oraz usytuowany był niegdyś zespół plebański, a także znajdował się pierwszy cmentarz. Obecnie na tym ostatnim miejscu stoi murowany neogotycki kościół zbudowany w latach 1921 – 1923. Cały ten obszar był w pierwszych stuleciach prawdopodobnie otoczony wałem ziemno – drewnianym i pełnił funkcję fortalicjum. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne i prace ziemne na obszarze objętym tą strefą należy uzgadniać z Państwową Służbą Ochrony Zabytków.

6.2.8.Ochrona stanowisk archeologicznych

Obecnie, z racji intensywnej uprawy roli, niemal wszystkie zewidencjonowano 53 stanowiska archeologiczne, są potencjalnie narażone na zniszczenie, ale ze względu na stopień zagrożenia i ich wartość poznawczą należy je zróżnicować i adekwatnie z nimi postępować. W przypadku pojedynczych śladów osadnictwa, po ich skartowaniu i udokumentowaniu na kartach AZP wystarczą okresowe inspekcje konserwatorskie, a tylko w przypadku prowadzenia w ich rejonie jakichkolwiek prac ziemnych, należy zapewnić nadzór archeologiczny nad tymi robotami.

Odnośnie stanowisk rozległych, z bardzo licznym materiałem powierzchniowym (świadczącym jednocześnie o postępującej degradacji stanowiska) należy postępować zupełnie inaczej. Służba konserwatorska, winna je wpisać do rejestru zabytków i zapewnić ich ochronę. W przypadku stanowisk zagrożonych czynnikami naturalnymi (Krasne st. 2 i 18). należy je typować do planowych badań wykopaliskowych.

Szczególną jednak ochroną konserwatorską objąć należy stanowiska narażone na zniszczenie przez inną działalność człowieka, jak budowa domów (Krasne st. 2, 12 i 14; i Malawa st. 9 – nr na rysunku: 2, 11, 13, 31), prace melioracyjne, a szczególnie wielkie inwestycje – drogi i autostrady (Palikówka st. 5 i Strażów st. 1), zbiorniki wodne i budowa zakładów przemysłowych. W tych przypadkach, już na etapie projektowania, odpowiednie służby i inwestorzy muszą zwrócić się do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wydanie odpowiedniej opinii, w której może on w zależności od potrzeb, nakazać zmianę lokalizacji, wcześniejsze przeprowadzenie badań wykopaliskowych lub tylko nadzór archeologiczny w trakcie trwania prac ziemnych. Wyraźnie podkreślić należy, iż koszt tych badań pokrywają poszczególni inwestorzy. Konsultacji z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wymagają nie tylko inwestycje naruszające bezpośrednio stanowiska archeologiczne, ale również znajdujące się w ich pobliżu.

6.2.9.Postulaty konserwatorskie

W nawiązaniu do dotychczasowych ustaleń zawartych w wytycznych konserwatorskich i danych historycznych zawartych w różnych opracowaniach oraz znanych z wizji lokalnej w poszczególnych miejscowościach gminy, należy zadbać o to, by znajdujące się na terenie gminy liczne kapliczki, krzyże przydrożne, mogiły pojedyncze i zbiorowe oraz pomniki, obeliski i tablice pamiątkowe zostały otoczone opieką oraz odpowiednio wyeksponowane, jako charakterystyczne ślady historii tego terenu. Dotyczy ta uwaga całego obszaru gminy. Także ważne wydarzenia z dziejów poszczególnych miejscowości oraz związane z wybitnymi postaciami z terenu gminy powinny zostać w odpowiedni sposób upamiętnione. Przy nadawaniu nazw nowym jednostkom osiedleńczym należy brać pod uwagę historyczne nazwy odnotowane w dokumentach i starych planach oraz utrwalone w miejscowej tradycji.

6.3. ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.3.1. Zakres ochrony

Na terenie Gminy Krasne nie występują dające się wyodrębnić obszary lokalizacji dóbr kultury współczesnej charakteryzujących się wyjątkową kompozycją przestrzenną i wybitnymi walorami architektonicznymi.

Na terenie Gminy Krasne znajduje się jednak przynajmniej kilka obiektów architektonicznych użyteczności publicznej zasługujących na miano dobra kultury współczesnej. Zaliczyć do tej grupy należy kościół parafialny p.w. M.B. w Strażowie, nowy kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Krasnem oraz kościół parafialny p.w. Miłosierdzia Bożego w Palikówce.

Nie można pominąć również sporej liczby budynków mieszkalnych zrealizowanych na podstawie projektów współczesnych architektów. Obiekty te cechują się poprawnym wkomponowaniem w istniejący krajobraz kulturowy, dobrymi proporcjami i tektoniką elewacji oraz doskonałym detalem architektonicznym. Można je spotkać we wszystkich miejscowościach gminy, ale największe zgrupowania występują w Krasnem. Najczęściej są to grupy zabudowy realizowane przez deweloperów lub prywatnych inwestorów po wschodniej stronie istniejącej zabudowy w rejonie Księżych Pól i wzdłuż drogi Krasne Kolonia. Najbardziej zasługujące na ochronę obiekty oznaczono na rysunku Studium.

6.3.2. Zasady ochrony

Ochrona przedmiotowa dóbr kultury współczesnej nie ma tej rangi prawnej jak ochrona zabytków i opieka nad zabytkami, tym niemniej jest to dopiero początek działań w dobrym kierunku. Pierwszorzędnym zadaniem jest dbałość o stan techniczny. Wydaje się, że podstawowym nakazem powinno być uszanowanie praw autorskich i ich respektowanie. Nie można dopuścić do rozbudowy czy przebudowy przedmiotowych obiektów bez zgody ich autora a najlepiej gdyby autor dzieła był autorem modernizacji.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

7.1. SYSTEM KOMUNIKACYJNY GMINY KRASNE

System komunikacji Gminy Krasne tworzy sieć dróg publicznych zaliczana do kategorii dróg krajowych, powiatowych i gminnych uzupełniona drogami wewnętrznymi i ciągami pieszo-jezdnymi. Przez teren gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie. Docelowo system komunikacji Gminy Krasne ma sprostać zarówno wewnętrznym potrzebom rozwojowym jak również potrzebom rozwijającej się aglomeracji rzeszowskiej

Droga krajowa Nr 4 klasy GP relacji Jędrzychowice - Korczowa od km 602+347 do km 606+632 przecinająca teren gminy równoleżnikowo ma szczególne znaczenie komunikacyjne dla obsługi ruchu przelotowego i lokalnego. Droga ta jest częścia III korytarza sieci transportowej TEN-T w związku z czym stanowi ona główny szlak komunikacyjny na trasie Berlin - Wrocław - Kraków - Lwów. Droga krajowa miała wyznaczony w dotychczasowych planach miejscowych pas terenu o szerokości 50 m w liniach rozgraniczających, który stanowi obecnie nienaruszalną rezerwę planistyczną. Projekt organizacji ruchu na odcinku do którego przylega teren Gminy Krasne przewiduje włączenia głównie na prawoskręty a skrzyżowania zostaną skanalizowane dla zapewnienia większego bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przebieg drogi krajowej stwarza jednocześnie znaczną uciążliwość dla mieszkańców miejscowości Krasne.

Zestawienie dróg krajowych na obszarze Gminy Krasne

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość drogi w m	Nawierzchnia drogi	
				ulepszona	nieulepszona
1	A-4	autostrada A-4 Berlin -Wrocław- Kraków - Lwów			
2	DK 4	droga krajowa Nr 4 Jędrzychowice - Korczowa	4.285	4.285	
3	DK19	węzeł autostrady A-4 Rzeszów wschodni - granice administracyjne miasta Rzeszowa	240	240	

Przez teren poszczególnych miejscowości Gminy Krasne przebiegają drogi powiatowe łącząc siedziby przyległych gmin. Drogi powiatowe obsługują również przyległą zabudowę. Drogi te w klasie technicznej Z lub L miały wyznaczony w dotychczasowych planach miejscowych pas terenu o szerokości odpowiednio 20 m i 15 m liniach rozgraniczających, który stanowi obecnie nienaruszalną rezerwę planistyczną.

Zestawienie dróg powiatowych na obszarze gminy Krasne

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość drogi w m	Nawierzchnia drogi	
				ulepszona	nieulepszona
1	1382 R	Rzeszów – Trzebownisko – Lukawiec - Czarna	1.935	1.935	
2	1384 R	Terliczka - Łąka-Strażów	4.533	4.533	
3	1385 R	Droga przez wieś Palikówka	4.050	4.050	
5	1394 R	Krasne – Kolonia-Strażów	2.702	2.702	

6	1393 R	Krasne - Strażów - Krzemienica	4.891	3.828	1.265
7	1392 R	Rzeszów - Załęże-Krasne	4.311	4.311	
9	1396 R	Wilkowyja - Malawa-Wola Rafałowska -Chmielnik	6.867	4.018	1.094+1.555
10	1399 R	Malawa - Rzym-Chmielnik	0.500	0.050	0.450
11	1397 R	Słocina - Malawa	2.355	2.355	
		Razem	40.777	35.837	2.359+2.781

Sieć drogową uzupełniają drogi gminne. Drogi te w klasie technicznej L lub D miały wyznaczony w dotychczasowych planach miejscowych pas terenu o szerokości odpowiednio 15 m i 12 m liniach rozgraniczających, który stanowi obecnie nienaruszalną rezerwę planistyczną.

Zestawienie dróg gminnych

Nr drogi	Nazwa drogi wg wykazu urzędowego	Długość km
3517001	Krasne przez wieś / Zagumnie 1 /	2.0
3517002	Krasne - Wólka	3.0
3517003	Krasne - Strażów	2.0
3517004	Krasne przez wieś / Zagumnie 2 /	2.0
3517005	Krasne - Matysówka	1.5
3517006	Krasne - Palikówka	1.2
3517007	Strażów - Kamionka	2.0
3517008	Strażów - Olszyny	4.4
3517009	Strażów / Zagumnie /	1.5
3517010	Palikówka – Łąka	1.0
3517011	Palikówka – Czarna	1.0
3517012	Palikówka - Przycznia	2.3
3517015	Malawa przez wieś / Zagumnie 1 /	3.5
3517016	Malawa - Zagóra	3.6
3517017	Malawa - Kościółek	3.0
3517018	Malawa – Wola Rafałowska	1.7
3517019	Malawa przez wieś / Zagumnie 2 /	1.5
3517020	Malawa - Chmielnik	0.5
	Razem	48.2

7.2. PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

7.2.1. Autostrada

Według Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2008-2012 (uchwała nr 163/2007 Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 września 2007 r.) oraz Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 -2013 (wersja zaakceptowana przez Unię Europejską 7 grudnia 2007 r.) do roku 2015 na terenie Gminy Krasne wybudowany zostanie 2.5 km odcinek autostrady A-4 przechodzący przez wieś Palikówka. Z budową autostrady wiąże się realizacja Miejsca Obsługi Podróżnych MOP II w północnej części Palikówki. Na powyższą inwestycję została wydana w dniu 28 grudnia 1998 r. przez Wojewodę Rzeszowskiego decyzja o ustaleniu lokalizacji drogi nr 1/98. Na powyższą inwestycję została wydana w dniu 29 grudnia 2008 r. przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji

Drugim zadaniem na terenie Gminy Krasne jest budowa drogi krajowej Nr 19 Węzeł autostrady A-4 Rzeszów Wschodni - granice administracyjne miasta Rzeszowa. Odcinek o długości około 240 m w km od 469+410 do 469+650 znajduje się w północno-zachodniej części Gminy Krasne. Na powyższe zadanie wydane zostały przez Wojewodę Podkarpackiego: decyzja nr 6/05 o ustaleniu lokalizacji drogi z 30.maja 2005 r. oraz decyzja środowiskowa z 7 listopada 2008 r.
Poza tymi inwestycjami w dającej się przewidzieć perspektywie czasowej nie przewiduje się wykonania na terenie gminy innych inwestycji drogowych o charakterze zadań rządowych.

7.2.2. Droga północna

Ze względu na znaczenie Rzeszowa w regionie, sprawny układ komunikacyjny miasta zapewniający odpowiednią przepustowość będzie odgrywać rolę szczególną. Elementem tego układu będzie odcinek drogi północnej o przebiegu wzdłuż granicy z Gminą Trzebownisko od węzła na drodze krajowej Nr 19 w rejonie giełdy samochodowej, dalej w kierunku wschodnim na północ od Dębiny, szerokim łukiem wzdłuż zakoli Starego Wisłoczyska, częściowo przez miejscowość Łąka Gmina Trzebownisko, ponad magistralą kolejową E 30 do węzła z drogą klasy G wzdłuż szlaku kolejowego w rejonie oczyszczalni ścieków w Krasnem i dalej wzdłuż cieku wodnego w kierunku południowym do węzła z drogą krajową Nr 4 w rejonie kopalni gazu w Malawie. Będzie to droga klasy głównej ruchu przyspieszonego GP.

7.2.3. Obwodnica wschodnia miasta Rzeszowa

Północny odcinek obwodnicy wschodniej Miasta Rzeszowa w klasie ulicy zbiorczej Z od węzła z drogą krajową Nr 4 w rejonie Leroy i Auchan w Krasnem, dalej w kierunku północnym a następnie zachodnim omijając prochownię do skrzyzowania z drogą klasy G wzdłuż magistrali kolejowej po północnej stronie terenu cmentarza komunalnego Rzeszów - Wilkowyja do skrzyżowania z al. Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego. Południowy odcinek obwodnicy wschodniej Miasta Rzeszowa w klasie ulicy zbiorczej Z od węzła z drogą krajową Nr 4 w rejonie Leroy i Auchan w Krasnem a następnie przez południową część Słociny wzdłuż linii wysokiego napięcia do Zalesia. Projektowana droga będzie łączyć wschodnią część Miasta Rzeszowa (osiedle Słocina) i zachodnią część Gminy Krasne (miejscowość Malawa) z drogą krajową Nr 4 i drogami powiatowymi.

7.2.4. Układ komunikacyjny wsi Krasne

Planuje się realizację dróg serwisowych po północnej i południowej stronie drogi krajowej Nr 4 eliminując bezpośrednią dostępność komunikacyjną przyległych terenów a tym samym uciążliwe i niebezpieczne włączanie się do ruchu na drodze krajowej. Na odcinku od Kraczkowej do węzła w rejonie Leroy i Auchan proponuje się 4 włączenia wewnętrznego układu ulic zbiorczych do drogi krajowej /odstęp między skrzyżowaniami około 1000 m/.
Planuje się realizację następujących ważniejszych odcinków układu komunikacyjnego:

- drogę klasy G wzdłuż magistrali kolejowej po południowej stronie terenów kolejowych na odcinku od Rzeszowa do Strażowa,
- drogę klasy Z od ulicy Bałtyckiej po północnej stronie drogi krajowej Nr 4 do centrum wsi,
- drogę klasy Z stanowiącą przedłużenie ulicy Olbrachta wzdłuż potoku Młynówka po południowej stronie Jawornika do granicy z Kraczkową.

Dla obszaru nowej zwartej zabudowy po wschodniej stronie miejscowości Krasne planuje się układ dróg wykorzystujący istniejące drogi w tym polne. Ich realizacja może wymagać wyburzeń istniejących obiektów.

7.2.5. Układ komunikacyjny wsi Palikówka

Układ komunikacyjny wsi Palikówka spowodował rozciągnięcie zabudowy na odcinku około 4 km. Zaplanowano realizację systemu dróg publicznych po północnej stronie terenów nowej zabudowy od przedszkola równolegle do Przyczniej, poprzez Groblę do skrzyżowania z drogą 572 do Łąki. Planuje się również połączenie drogą gminną Strażowa i Palikówki. Należy rezerwować wskazane miejsca włączeń wewnętrznego układu komunikacyjnego do dróg istniejących.

7.2.6. Układ komunikacyjny wsi Strażów

Planuje się realizację nowego odcinka drogi powiatowej Strażów – Krzemienica. Planuje się również realizację wewnętrznego układu komunikacyjnego obsługującego nowe tereny zabudowy. Ważną inwestycją będzie realizacja wiaduktu nad magistralą kolejową na drodze powiatowej 571 nieco na wschód od obecnego przejazdu jednopoziomowego. Rezerwuje się teren wzdłuż gazociągu wysokoprężnego g 700 dla lokalizacji perspektywicznego układu komunikacyjnego.

7.2.7. Układ komunikacyjny wsi Malawa

Projektuje się połączenie dróg powiatowych 571 z 579 z południową obwodnicą Miasta Rzeszowa oraz realizację następujących ważniejszych odcinków układu komunikacyjnego:

- przedłużenie drogi gminnej Skotnia poprzez wieś w rejonie cmentarza i dalej w kierunku na wschód,
- drogę od leśniczówki w Słocinie do drogi 580 w rejonie kościółka p.w. św. Marii Magdaleny,
- liczne wewnętrzne drogi poprzeczne w stosunku do obecnej drogi powiatowej 579 na całym odcinku zwartej zabudowy.

7.3. ZASADY KSZTAŁTOWANIA SIECI DROGOWEJ

7.3.1. Drogi i ulice

Rezerwy terenu na pasy ulic i dróg, zależnie od ich klas funkcjonalnych, należy przyjmować zgodnie z wymogami normowymi i obowiązującymi przepisami.
Szerokość ulic w liniach rozgraniczających powinna zapewnić możliwość umieszczenia elementów ulicy i urządzeń z nią związanych wynikających z transportowych i innych funkcji ulicy oraz uwarunkowań terenowych jak:

- osłony izolacyjne, skarpy nasypów i wykopów,
- ścieżki rowerowe i parkowanie,
- infrastruktura techniczna.

W Studium podaje się szerokość pasów o wielkościach minimalnych regulowane przez przepisy ustaw i rozporządzenia wykonawcze do ustaw. W planach miejscowych należy stosować zwiększone szerokości wynikające z uwarunkowań terenowych. W terenach istniejącej zwartej zabudowy, dopuszcza się minimalne szerokości pasów drogowych.

Klasa ulicy	Klasa drogi	Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczjących drogi o przekroju	
		jednojezdniowym	dwujezdniowym
A	autostrada		70
S	droga szybkiego ruchu	30	40

GP	droga główna ruchu przyśpieszonego	25	35
G	droga główna	25	35
Z	droga zbiorcza	20	30
L	droga lokalna	15	
D	droga dojazdowa	15	
	droga wewnętrzna	10	

7.3.2.Parkingi

W planach miejscowych i decyzjach administracyjnych należy zagwarantować wyznaczanie odpowiedniej do funkcji terenu ilości miejsc parkingowych w tym parkingów ogólnodostępnych z uwzględnieniem miejsc dla osób niepełnosprawnych. Zakłada się wzrost wskaźnika motoryzacji od 370/1000 mk do 470/1000 mk i stąd należy przyjąć następujące wskaźniki ilości miejsc parkingowych:

- dla handlu 1 miejsce postojowe na 50 m pow. użytkowej
- dla administracji 1 miejsce postojowe na 50 m pow. użytkowej
- dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej 2 miejsca postojowe na 1 domek.

7.3.3.Chodniki

Chodnik powinien mieć szerokość dostosowaną do natężenia ruchu pieszych oraz odpowiednio zwiększoną, jeżeli on przeznaczony do usytuowania urządzeń technicznych - w szczególności podpór znaków drogowych, słupów.
Szerokość chodnika przy jezdni lub przy pasie postojowym nie powinna być mniejsza niż 2 m. W wypadku przebudowy lub remontu ulicy dopuszcza się miejscowe zmniejszenie szerokości chodnika do 1.25 m, jeżeli jest on przeznaczony wyłącznie do ruchu pieszych.

7.3.4.Ścieżki rowerowe

Usytuowanie ścieżki powinno zapewniać bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom systemu komunikacyjnego. Szerokość .ścieżki rowerowej powinna wynosić nie mniej niż:

- ścieżka jednokierunkowa 1.5 m
- ścieżka dwukierunkowa 2.0 m
- ścieżka jednokierunkowa z dopuszczalnym ruchem pieszym 2.5 m
- szerokość ścieżki rowerowej należy ustalać indywidualnie, jeżeli oprócz prowadzenia ruchu rowerowego pełni inne funkcje.

7.4. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Ważnym elementem usprawniającym powiązania zewnętrzne z miastem będzie przystosowanie magistrali kolejowej E-30 Kraków – Medyka do wymaganych w Unii Europejskiej standardów prędkości

- 120 km/h dla ruchu towarowego
- 160 km/h dla ruchu pasażerskiego.

Plan rozwoju infrastruktury transportowej do roku 2015 opracowany przez MT i GM w 1998 r. zakłada kompleksową modernizację linii E-30 jako linii międzynarodowego znaczenia, w latach 2010-2015.

Zakłada się wykorzystanie magistrali kolejowej do obsługi aglomeracji poprzez zagęszczenie istniejących przystanków kolejowych oraz połączeń wahadłowych m. innymi na trasie Sędziszów Młp. - Rzeszów – Łańcut - Przeworsk.

8. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

8.1. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ

8.1.2. Systemy wodociągowe na terenie Gminy Krasne

Na terenie Gminy Krasne występują dwa systemy centralnego zaopatrywania ludności w wodę:
- system ujęć ze studni głębinowych będących własnością Gminy Krasne,
- system oparty o wodociąg łańcucki obejmujący niektórych odbiorców w Malawie.

W przypadku miejscowości zasilanych z własnych ujęć gminy Krasne, konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do zapewnienia właściwego poziomu obsługi mieszkańców zasilanych z tych ujęć i sieci wodociągowej. Problem ten dotyczy ujęcia Krasne i sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia. Konieczne jest tam podjęcie działań zarówno w zakresie modernizacji technologii produkcji i uzdatniania wody, jak również przebudowy sieci wodociągowej zasilanej z tego ujęcia. Realizacja zmierzeń rozwoju Gminy Krasne wymagać będzie rozbudowy zarówno systemów własnych zasilania w wodę, jak również rozbudowy systemu zasilania w wodę z wodociągu miasta Rzeszowa przez jego stopniową i etapową rozbudowę. Pozwoli to na:
- zaoszczędzenie na kosztach związanych z budową i eksploatacją systemu wodociągowego,
- zapewnienie dostawy odpowiedniej ilości wody,
- zapewnienie niezawodności dostawy wody,
- zapobiegnie sytuacji powstawania barier infrastrukturalnych w realizacji planów rozwoju gospodarczego i ludnościowego gminy.

Zakłada się jednocześnie oparcie o własne źródła wody i systemy wodociągowe tych rejonów gminy, gdzie nieopłacalne lub niemożliwe technicznie byłoby korzystanie z sieci rzeszowskiej.

8.1.3.Kierunki rozwoju systemu zasilanego z sieci rzeszowskiej

Rozbudowa systemu zasilania Gminy Krasne z sieci rzeszowskiej wiąże się z przyjętymi koncepcjami rozwoju, tj. przeznaczeniem znacznych terenów na inwestycje gospodarcze i założeniem znaczącego przyrostu ludności na skutek rozwoju budownictwa jednorodzinnego w strefie podmiejskiej Rzeszowa. Oparcie zasilania gminy wyłącznie o własne ujęcia oznaczałoby konieczność budowy do 2010 roku czterech, a do roku 2020 siedmiu do ośmiu nowych ujęć wody o wydajności porównywalnej do obecnego ujęcia Krasne – Wólka. Pomijając koszty, w gminie nie ma warunków geologicznych pozwalających na takie rozwiązanie. Główny Zbiornik Wód Podziemnych obejmuje tylko północne rejony gminy Krasne. Jednocześnie należy pamiętać o stopniowym, spadku wydajności studni głębinowych, koniecznością regeneracji oraz wykonywania nowych odwiertów. Nie bez znaczenia jest kwestia niezawodności systemu wodociągowego zawsze wyższa dla systemów wodociągowych dużych miast niż małych miejscowości. Rzeszów powinien być zainteresowany takim rozwiązaniem zarówno ze względu na możliwość rozbudowy układu sieci we wschodnich rejonach do korzystnego ze względu na hydrauliczne warunki pracy wodociągów układu pierścieniowego. Technicznie możliwe jest również wspomaganie zasilania w godzinach maksymalnego rozbioru, przez sieć rzeszowską, zbiorników zaopatrywanych z własnych ujęć gminy.

Planowane tempo rozwoju determinuje działania, jakie muszą być podjęte. Przyjmując założone w STUDIUM prognozy demograficzne i gospodarcze dotyczące gminy, należy podjąć następujące działania w zakresie zasilania w wodę z wodociągu rzeszowskiego:

- budowa „mikropierścienia" sieci wodociągowej równolegle do drogi Nr 4, jednocześnie po północnej i po południowej stronie, dla zasilenia w wodę planowanego obszaru inwestycji przemysłowych i usługowych.
- budowa przedłużenia sieci wodociągowej z Załęża w rejon planowanej dzielnicy składowo–przemysłowej Krasne–Kąty z przygotowaniem do połączenia układu z siecią magistralną wybudowaną w następnych latach wzdłuż obwodnicy wschodniej Rzeszowa. Przedłużenie sieci pozwoli na zasilenie w wodę ok. 30 ha terenu w/w dzielnicy,

Realizacja tak określonych kierunków działań pozwoli na dostarczenie wody w ilości mogącej zaopatrzyć ok. 25–30 tysięcy mieszkańców, a po wybudowaniu zbiorników wyrównawczych – nawet ok. 70 tysięcy mieszkańców. Jednocześnie możliwe będzie zasilenie przyszłego wodociągu w Malawie wodą z sieci rzeszowskiej.

8.1.4. Kierunki rozwoju zasilania z ujęcia Krasne–Wólka

Na terenach zasilanych z tego ujęcia, tj. w Krasnem, Palikówce i w Strażowie, mieszka obecnie 6280 osób. W roku 2010 ma ich być 8 500, a w roku 2020 od 12 500 do 15 500 osób. Dodatkowo w rejonie Krasne–Kąty, na ok. 100 hektarach ma powstać dzielnica składowo–przemysłowa. Potrzeby w zakresie ilości niezbędnej wody na tych terenach kształtować się będą w zakresie od 6 tys. m^3/d w roku 2010 do 10–11 tys. m^3/d w roku 2020. W przyjętych kierunkach rozwoju systemu wodociągowego na tych terenach zakłada się:

- możliwość budowy odrębnego ujęcia wody w rejonie na południe od planowanej autostrady w Palikówce, w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Decyzje należy poprzedzić badaniami hydrogeologicznymi określającymi zasoby i jakość ujmowanej wody,
- po wybudowaniu ujęcia Palikówka /docelowo tj. do 2020 roku 4–5 studni o wydajności eksploatacyjnej ok. 25 m^3 wody na godzinę, nie rozdzielając obu systemów (pozostawić zasilanie dwustronne w wodę) rozważyć budowę zbiornika wodociągowego w środku tak powstałego układu,
- poddać rozbudowie stację uzdatniania wody Krasne–Wólka, wraz z modernizacją sterowania i technologii uzdatniania wody w tej stacji,
- wybudować zbiorniki wyrównawcze na sieci o wielkości zgodnej z aktualnymi zamierzeniami gminy,

Zakłada się utrzymanie znaczenia ujęcia i stacji uzdatniania Krasne -Wólka jako jednego z głównych źródeł zaopatrzenia mieszkańców gminy Krasne w wodę. W strefie 25-letniego spływu wód podziemnych do ujęcia, pokrywającej się z zakresem oznaczonego w planie zagospodarowania przestrzennego gminy i utrzymanego w Studium terenu zewnętrznego ochrony pośredniej ujęcia, nie należy lokalizować inwestycji uciążliwych dla środowiska. Przebudowa sieci rozprowadzającej wodę do odbiorców z ujęcia Krasne jest konieczna w każdym z przypadków rozwoju tego układu.

8.1.6.Kierunki rozwoju zasilania w wodę miejscowości Malawa

Malawa, jako jedyna miejscowość w Gminie Krasne nie posiada wodociągu. Niewielka część mieszkańców korzysta z końcówki sieci wodociągowej wsi Kraczkowa. Gmina Łańcut nie wyraża zgody na przedłużenie sieci dalej, w kierunku zachodnim, zezwalając jednocześnie na przyłączanie się do sieci wodociągowej nowych odbiorców, budujących swoje domy wzdłuż istniejącego wodociągu. Rezerwy zasilania w wodę z tego wodociągu można określić docelowo na 500 osób. Powyższy układ może być jedynie układem wspomagającym.

Kwestia zaopatrzenia w wodę mieszkańców Malawy musi być rozwiązana przez budowę nowego wodociągu dla tej miejscowości. Na obecnym etapie możliwe są następujące wersje dotyczące zasilania w wodę wsi Malawa:

- zasilanie wodociągu dla Malawy oparte będzie o studnie głębinowe w rejonie Krasne–Wilkowyja,
- wspomaganie zasilania wodociągu dla Malawy z ujęcia Słocina, po przepięciu tej ostatniej miejscowości na zasilanie z sieci rzeszowskiej,
- możliwość wspomagania zasilania wodociągu dla Malawy z ujęcia Krasne-Wólka.

W każdym z powyższych przypadków należy przewidzieć zbiornik wyrównawczy końcowy na sieci wodociągowej Malawy, w wyżej położonych partiach miejscowości.

Zasoby obu systemów (tj. Krasne–Wilkowyja i Słocina) są wystarczające w krótkim przedziale czasowym. W razie braku takich możliwości należy po wybudowaniu wzdłuż obwodnicy południowo-wschodniej Rzeszowa sieci magistralnej doprowadzającej wodę z wodociągu rzeszowskiego, zasilić Malawę z sieci rzeszowskiej.

8.2. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

Na terenie gminy można wyróżnić trzy systemy odprowadzania ścieków: na własną oczyszczalnię w Krasnem, na oczyszczalnię w Łące i na oczyszczalnię w Rzeszowie. Ilości odprowadzanych ścieków wynikają z wielkości dostawy wody w poszczególne rejony gminy. Urządzenia kanalizacyjne powinny więc umożliwić odprowadzenie ścieków w ilości porównywalnej do dostarczonej wody. Analizując średnice istniejących kolektorów kanalizacji sanitarnej odprowadzających ścieki z terenu Gminy można w przybliżeniu określić ich orientacyjną przepustowość i możliwości obsługi określonej liczby mieszkańców lub odbiorców równoważnych. I tak, istniejące systemy kanalizacyjne powinny wystarczyć do obsłużenia następującej ilości mieszkańców lub odbiorców równoważnych:

- Krasne, część odprowadzająca ścieki na własną oczyszczalnię – około 3 tys. mieszkańców,
- Palikówka – około 3 tys. mieszkańców,
- Strażów – około 3 tys. mieszkańców,
- Malawa oraz część Krasnego mająca odprowadzać ścieki do Rzeszowa – około 9 tys. mieszkańców z terenów gminy Krasne.

Podjęte działania oraz już istniejące plany rozwoju sieci idą we właściwym kierunku. Konieczne będzie jednak podjęcie działań zmierzających do rozbudowy systemu kanalizacyjnego, dla zapewnienia obsługi mieszkańców Krasnego i Malawy. Dodatkowym aspektem jest tu konieczność zapewnienia odprowadzenia ścieków z terenów przeznaczonych w planach pod tereny usługowe i przemysłowo-składowe.

Proponuje się następujące działania do 2010:

- w Malawie budowę kolektora zbiorczego ∅ 300 wzdłuż planowanej obwodnicy (od północnej strony), z włączeniem docelowym do istniejącego kolektora ∅ 400 w rejonie ul. Powstańców Wielkopolskich,
- w Krasnem budowę kolektora zbiorczego ∅ 250 wzdłuż drogi Nr 4, po południowej i północnej strony z włączeniem do kanalizacji rzeszowskiej,
- w Krasnem budowę kolektorów zbiorczych ∅ 315 wzdłuż planowanej drogi po północnej stronie cmentarza komunalnego Wilkowyja, na oczyszczalnię ścieków w Rzeszowie.
- należy rozważyć wariant odprowadzenia ścieków z Krasne - Kąty oraz Krasne - Wólka do kanalizacji rzeszowskiej lub ich przerzut na oczyszczalnię w Łące. Istniejącą oczyszczalnię można wówczas ewentualnie wykorzystać dla potrzeb obsługi mieszkańców północnej części Krasnego.

Podjęcia odpowiednich decyzji wymaga kwestia rozbudowy sieci kanalizacyjnej Krasnego. Ścieki ze środkowych i północnych części tej miejscowości mogłyby trafiać albo do kanalizacji rzeszowskiej (przyszły kolektor wzdłuż drogi Krasne–Pobitno), albo do rozbudowanej własnej oczyszczalni. Przepustowości tej oczyszczalni powinny być w przybliżeniu równe prognozowanym ilościom potrzebnej wody na terenie, jaki ma być objęty taka siecią kanalizacyjną w latach 2010, 2020 i docelowo. Problemem może być jednak uzyskanie pozwolenia na zrzut większej ilości oczyszczonych ścieków – jedynym możliwym ich odbiornikiem mogłoby być Stare Wisłoczysko.

8.3. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE CIEPŁOWNICTWA

Istniejące Prawo Energetyczne zobowiązuje gminy do określenia polityki związanej z problemami zaopatrzenia w energie elektryczną, cieplną i paliwa gazowe na terenie własnej gminy. Mimo, że w przypadku gmin wiejskich możliwość kreowania polityki związanej z zagadnieniami ogrzewania gminy jest niewielka, to jednak w ostatnim czasie coraz większego znaczenia nabierają w Polsce zagadnienia związane z ochroną środowiska. Nakłada się na to zjawisko ponownego odchodzenia mieszkańców od ogrzewania gazem, na rzecz spalania wszelkiego rodzaju odpadów. Zjawisko spalania odpadów w paleniskach domowych, z przyczyn ekonomicznych, prawdopodobnie przez co najmniej kilka najbliższych lat będzie się pogłębiać, dlatego zapobieganie mu przez odpowiednią politykę uświadamiania społeczeństwu zagrożeń z tego płynących jest sprawą istotną.
W Polsce istnieje już kilkanaście gmin, które zaopatrywane są w ciepło z energii geotermalnej, pochodzącej ze znajdujących się na głębokości powyżej 1,5 km gorących złóż wody. Na Podkarpaciu istnieją dobre warunki dla rozwoju tego typu energetyki, dodatkowym atutem w takich przypadkach jest zawsze istnienie na terenie gminy otworów poposzukiwawczych ropy naftowej i gazu ziemnego, które niższym kosztem niż w przypadku budowy nowych, można wykorzystać do pozyskiwania gorącej wody z ziemi. Na terenie Gminy Krasne istnieją takie otwory, a w okolicach Rzeszowa i pod samym Rzeszowem – złoża wód geotermalnych.
System ogrzewania miast i osiedli energią geotermalną polega na wykorzystaniu do zasilania sieci cieplnych (nawet na terenach wiejskich) ciepła wód geotermalnych pozyskiwanych z odwiertów o głębokości od 1,5 do 3 km, zamiast tradycyjnego spalania paliw kopalnych, tzn. węgla czy gazu ziemnego. Kotłownie gazowe pełnią tu tylko rolę wspomagającą w okresach największych mrozów. Koszt pozyskania ciepła geotermalnego jest 4-krotnie niższy niż koszt produkcji takiej samej ilości ciepła ze spalania gazu ziemnego czy węgla

8.4. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W GAZ

Układ gazowej sieci średnioprężnej, zasilający bezpośrednio odbiorców, jest na przeważającej części terytorium gminy bardzo dobrze rozwinięty. Szczególnie duże rezerwy tkwią w układzie sieciowym wzdłuż drogi krajowej Nr 4. Najłatwiej uzyskać przyłączenie się do sieci gazowej w rejonie powstającej lub już powstałej zabudowy. Terenami, gdzie występują trudności w przyłączeniu się do sieci gazowej, (szczególnie do celów ogrzewania budynków) są wyżej położone rejony Malawy. Wymagana jest tam rozbudowa sieci. Z mocy prawa inwestorem w tym zakresie pozostaje Zakład Gazowniczy, niemniej jednak gmina, jako zainteresowana przełamywaniem barier rozwoju na swoim terenie, może, partycypując w kosztach, przyspieszyć rozbudowę sieci na tych terenach.

Bardzo istotnym zagadnieniem jest konieczność rezerwy terenów przeznaczonych pod przyszłe trasy gazociągów wysokoprężnych, jakie mają przebiegać przez terytorium gminy z kopalni gazu Rzeszów–Zalesie i ewentualnie w kierunku Gminy Błażowa. Dalsza, konsekwentna rezerwa tych terenów pod trasy przyszłych gazociągów (i stref ochronnych wokół nich), mimo perturbacji prawnych związanych z uruchomieniem i włączeniem do eksploatacji kopalni Rzeszów–Zalesie, jest warunkiem zapewnienia dostawy gazu o odpowiednich parametrach wydajnościowych nie tylko południowym rejonom Rzeszowa, Gminie Tyczyn i Gminie Błażowa, ale także wyżej położonym rejonom w Gminie Krasne.

8.5. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE ENERGETYKI

Ustala się następujące kierunki działań w zakresie energetyki:

- utrzymanie i wykorzystanie do zaopatrzenia gminy w energię elektryczną istniejących elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokiego napięcia 110 kV ze strefami ochronnymi szerokości po 20 m od osi trasy linii.
- modernizację oraz rozbudowę i budowę elektroenergetycznej sieci rozdzielczej, w szczególności na obszarach potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz usług publicznych i komercyjnych. Przedsięwzięcia modernizacyjne i inwestycyjne winny być ukierunkowane na dostosowanie sieci do aktualnych i przewidywanych potrzeb odbiorców oraz spełnienia rosnących wymogów jakościowych. Pilne potrzeby w zakresie reelektryfikacji i rozwoju sieci elektroenergetycznych występują we wsiach: Strażów i Krasne.
- kształtowanie układów sieci w sposób zapewniający wymaganą niezawodność (ciągłość) zasilania. W szczególności wymagać to będzie wzrostu gęstości GPZ, dzięki czemu ulegną skróceniu linie magistralne ŚN zapewniające rezerwowe zasilanie.
- stosowanie przy planowaniu zabudowy - zwłaszcza zabudowy mieszkaniowej, usług zdrowia i oświaty - ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, szkodliwym dla ludzi i środowiska, w szczególności przez tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania wokół linii napowietrznych wysokiego napięcia i określonych urządzeń radiokomunikacyjnych.
- racjonalne oświetlenie miejsc publicznych, w tym modernizacja oświetlenia ulicznego z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań.
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (słońca, wiatru, wody, biomasy).

Linie elektroenergetyczne wytwarzają elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w postaci pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 herców (Hz). Natężenie pola elektrycznego większe niż 1 kV/m występuje w sąsiedztwie urządzeń o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym. Linie napowietrzne 110 kV należy tak budować, aby nie spowodować przekroczenia wartości pola elektrycznego 1 kV/m w obszarach podlegających szczególnej ochronie. Orientacyjna minimalna odległość pozioma od przewodu linii 110 kV, przy której natężenie pola elektrycznego jest mniejsze niż 1 kV/m, wynosi 14,5 m. Uwzględniając rozpiętość konstrukcji wsporczych przyjmuje się w pracach planistycznych szerokość strefy ochronnej po 20 m od osi trasy linii 110 kV.
Linie napowietrzne zmieniają niekorzystnie krajobraz. Znaczną część obszaru gminy zajmuje obszar chronionego krajobrazu. Planując prowadzenie linii elektroenergetycznych na tych terenach należy dążyć do maksymalnego złagodzenia niekorzystnego wpływu linii na krajobraz. Można to osiągnąć m.in. przez:

- zapewnienie estetyki rozwiązań konstrukcyjnych,
- prowadzenie linii napowietrznych w sposób jak najmniej widoczny (unikanie szczytów i terenów otwartych, prowadzenie zboczami itp.),
- zastępowanie linii napowietrznych liniami kablowymi.

Nie zaleca się prowadzić linii elektroenergetycznych w pobliżu obiektów zabytkowych.

Prawo energetyczne upoważnia gminy do opracowania projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt ten powinien określać w szczególności możliwości wykorzystania lokalnych zasobów energii. Gmina powinna realizować powyższe zadania zgodnie z założeniami polityki energetycznej państwa oraz ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne gmina opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Istotą projektu założeń jest określenie ramowych zamiarów co do sposobu rozwiązania problemu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe zgodnie z oczekiwaniami lokalnej społeczności i warunkami określonymi przez politykę energetyczną państwa.

Przeprowadzona w czasie sporządzania projektu założeń do planu zaopatrzenia gminy w energię analiza – studium powinna określić najlepsze ekonomicznie sposoby zaspokojenia potrzeb ze względu na minimalizację kosztów, tj. pozyskiwania energii, kosztów jej przesyłu, dystrybucji (w tym strat przesyłu i dystrybucji), obsługi handlowej odbiorców, kosztu wynikającego z energetycznej efektywności zastosowanego procesu u odbiorców i użytkowników, jak i kosztów użytkowania środowiska. Przy optymalizacji rozwiązań będą zatem brane pod uwagę wszystkie rodzaje i miejsca powstawania kosztów.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii jest zagadnieniem interdyscyplinarnym mieszczącym się na przecięciu wielu zagadnień i polityk szczegółowych, w tym polityki rolnej i leśnej, energetycznej, ekologicznej, społecznej, kwestii związanych z rozwojem regionalnym i lokalnym oraz z elementami planowania przestrzennego. Pozytywny wpływ wykorzystania odnawialnych źródeł energii na życie społeczności lokalnych analizować można w trzech aspektach: trwały zrównoważony rozwój, ochrona środowiska i zasobów naturalnych oraz bezpieczeństwo energetyczne (pewność dostaw nośników energii po akceptowalnej cenie).

8.6. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE TELEKOMUNIKACJI

System łączności telefonicznej Gminy Krasne będzie oparty na istniejących i nowych liniach telefonicznych, cyfrowych centralach automatycznych w Rzeszowie (z koncentratorami wyniesionymi na teren gminy) i Łące oraz centrali międzymiastowej w Rzeszowie. Zwiększanie liczby dostępnych dla potencjalnych abonentów numerów telefonicznych będzie następować poprzez rozbudowę istniejących central do pojemności zapewniającej pełne zaspokojenie potrzeb oraz poprzez odpowiednią rozbudowę sieci magistralnych i rozdzielczych.

Rozwój telekomunikacji obejmować będzie rozbudowę i modernizację sieci i urządzeń telefonii przewodowej na obszarach już zainwestowanych oraz budowę – na obszarach potencjalnego rozwoju: mieszkalnictwa i usług, usług publicznych, działalności gospodarczej, obiektów obsługi komunalnej, zabudowy związanej z produkcją rolną oraz obiektów turystyki, rekreacji i wypoczynku.
Telekomunikacja to nie tylko telefonia, ale także transmisja komputerowa, multimedia, emisja programów radiowych i telewizyjnych. Zapotrzebowanie mieszkańców na tego typu usługi realizowane będzie w perspektywie poprzez kablową sieć multimedialną na terenach intensywnej zabudowy mieszkaniowej.

Budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów telefonii przewodowej nie wpłynie w sposób znaczący na strukturę przestrzenną miasta i gminy. Przy obecnie stosowanych rozwiązaniach technicznych nie wymaga się rezerwowania w planach miejscowych wydzielonych terenów pod budowę nowych obiektów telekomunikacyjnych.

Przy ustalaniu lokalizacji stacji telekomunikacji radiowej należy uwzględniać zasady ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym – stosownie do wymagań przepisów szczególnych.

Zapewnienie łączności nie jest zadaniem własnym gminy. Działalność tę prowadzą niezależne od gminy podmioty gospodarcze na zasadach komercyjnych. Zasadnicze znaczenie dla gminy ma telefonia przewodowa. Prawo prowadzenia działalności w tej dziedzinie na terenie Gminy Krasne mają: Telekomunikacja Polska S.A. oraz niezależny od niej lokalny operator Spółdzielnia Telekomunikacyjna WIST w Łące.

Telefonizacja finansowana jest głównie przez operatora z wypracowanego zysku. Wpływ gminy na kształtowanie polityki spółdzielczego operatora jest możliwy poprzez nabywanie udziałów w Spółdzielni, ewentualnie poprzez budowę sieci i przekazywanie jej na majątek Spółdzielni w charakterze aportu.

8.7. KIERUNKI ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Podobnie jak w poprzednich przypadkach, system zbiórki i wywozu odpadów z terenu gminy Krasne, został omówiony w poprzedniej części Studium. Kierunki rozwoju w zakresie tego systemu sprowadzać się będą do dwóch zagadnień:

- rozwoju systemu segregacji i gromadzenia odpadów na terenie gminy,
- docelowego miejsca ich wywozu i unieszkodliwiania.

Rozwój systemu wywozu odpadów na terenie gminy już jest faktem: rośnie ilość umów podpisywanych z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Rzeszowie, rośnie też ilość wywożonych rocznie z terenu gminy odpadów. Również segregacja odpadów, przez rozstawienie w gminie kontenerów do zbiórki szkła i tworzyw sztucznych, a docelowo także i makulatury, jest zgodna z kierunkami rozwoju tego systemu. Problem docelowego miejsca wywozu odpadów z terenu gminy Krasne należy rozpatrywać w kontekście:

- bliskości Rzeszowa jako miasta, którego firma komunalna wywozi odpady na własne wysypisko komunalne/ do spalarni,
- kosztów ewentualnej budowy własnego systemu wywozu i unieszkodliwiania odpadów,
- kosztów ekologicznych i ograniczeniem na wiele lat funkcji terenu przeznaczonego w gminie pod wysypisko odpadów,
- tendencji w prawodawstwie Unii Europejskiej, której członkiem w ciągu najbliższych lat stanie się Polska, zmierzających do wprowadzenia całkowitego zakazu budowy lub wysokich opłat za budowę i eksploatację nowych wysypisk odpadów zamiast zakładów ich utylizacji,

W STUDIUM proponuje się rozwiązanie polegające na zawarciu długoletniej umowy na odbiór odpadów z Gminy Krasne do miejskiego zakładu utylizacji w Rzeszowie.

9. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

9.1. PONADLOKALNE CELE PUBLICZNE

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym na terenie Gminy Krasne nie przewiduje się realizacji inwestycji celu publicznego w tym zadań rządowych i samorządowych. W Studium określono jednak obszary planowanych zadań służących ponadlokalnym bądź lokalnym celom publicznym, które zostaną lub powinny zostać ujęte w programach rządowych i samorządu województwa,

- budowa 2.5 km odcinka autostrady A-4 przechodzącego przez wieś Palikówka,
- budowa odcinka drogi północnej - obwodnicy północnej miasta Rzeszowa,
- budowa odcinka obwodnicy wschodniej miasta Rzeszowa,
- rozbudowa GPZ 110/15 kV Krasne oraz trasy odcinków napowietrznych jednotorowych linii wysokiego napięcia 110 kV zasilających planowany obiekt z istniejącej linii 110 kV relacji GPZ Rzeszów Nowe Miasto - GPZ Rzeszów Elektrociepłownia,
- obszary ponadlokalnych usług publicznych w tym nauki lub zdrowia na terenie dawnej bażantarni w Strażowie.

Zadania rządowe i samorządowe, formułowane w toku prac planistycznych prowadzonych na poziomie kraju i województw wprowadzane są do planowania przestrzennego na zasadzie obowiązku. Wynika to z przepisów określających sposób wprowadzania tych zadań do planów miejscowych. Negocjacje z gminą prowadzone w tym zakresie przez wojewodę i marszałka województwa dotyczą jedynie warunków wprowadzenia zadań a nie samego faktu ich wprowadzenia. Jeżeli negocjacje nie zakończą się sukcesem zadania rządowe mogą być wprowadzone przez Radę Ministrów.

9.2. LOKALNE CELE PUBLICZNE

W toku prac nad Studium wyznaczono następujące obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- sieć wodociągowa w Malawie,
- obszary i zespoły poddawane różnym formom ochrony przyrody w tym użytek ekologiczny: dawne koryto Wisłoka – Stary Wisłok - fragmenty położone w Krasnem oraz w Palikówce i Strażowie,
- obszary i zespoły poddawane różnym formom ochrony przyrody w tym użytek ekologiczny: torfowisko położone w Krasnem,
- droga publiczna klasy G wzdłuż linii kolejowej E-30 po jej południowej stronie od Strażowa do Załęża,
- drogi lokalne w wyznaczonych terenach zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej we wszystkich miejscowościach Gminy Krasne,
- sieci uzbrojenia technicznego wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej we wszystkich miejscowościach Gminy Krasne,
- tereny usług publicznych o znaczeniu lokalnym jak szkoły, przedszkola, usługi zdrowia.

10. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

10.1. OBSZARY POSIADAJĄCE OBOWIĄZUJĄCE MPZP

Do końca 2003 r. obowiązywał Miejscowy plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne uchwalony Uchwałą Nr XXI/22/93 Rady Gminy Krasne z dnia 21 lipca 1993 r. ogłoszoną w Dz. Urzędowym Województwa Rzeszowskiego z 1993 r. Nr 7 poz.94. W okresie od 2003 Rada Gminy Krasne podjęła 19 uchwał o przystąpieniu do sporządzania planów miejscowych z czego uchwalono 8 planów miejscowych. Aktualnie na terenie Gminy Krasne obowiązują następujące plany miejscowe:

- HEATING INSTGAZ o pow. 2.0 ha
  położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- Danuta Pezdan o pow. 0.6 ha
  położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- Edward Sopel o pow. 0.4 ha
  położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- Antoni Kisała o pow. 0.8 ha
  położony po południowej stronie drogi krajowej Nr 4
- TON AGRO o pow. 16.0 ha
  położony po południowej stronie drogi krajowej Nr 4
- FOTO HURT o pow. 2.0 ha
  położony po północnej stronie linii kolejowej
- NEW BALANCE o pow. 5.0 ha
  położony po południowej stronie drogi krajowej
- NEOPLAN o pow.2.0 ha
  położony po północnej stronie drogi krajowej Nr 4
- MPZP obok oczyszczalni ścieków w Krasnem o pow. 30.0 ha
  położony po południowej stronie terenów kolejowych.

Łącznie powyżej wymienione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują powierzchnię 28.8 ha co stanowi około 1% powierzchni Gminy Krasne. W trakcie sporządzania jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego PALIKÓWKA obejmujący 705 ha czyli 18% powierzchni Gminy Krasne.

10.2. OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA MPZP

Na podstawie obowiązujących przepisów obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego występuje w następujących przypadkach;

- dla obszarów, na których zamierza się realizować inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym zgodnie ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów rządowych i samorządowych,
- dla obszarów, wymagających scaleń i podziału nieruchomości
- dla obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m2,
- dla obszarów, wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych
- gdy wynika to z przepisów prawa górniczego.

Obszarami, dla których wymagane jest sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynikające z przepisów odrębnych są oba ustalone w Gminie Krasne obszary górnicze: obszar górniczy Husów-Albigowa-Krasne1 oraz obszar górniczy Palikówka. Rada Gminy Krasne może podjąć uchwałę o odstąpieniu od tego obowiązku.

Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest każdorazowo wymagane na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wynikające z konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne:

- dla gruntów klas I do III o powierzchni powyżej 0.5 ha,
- dla gruntów klas IV o powierzchni powyżej 1.0 ha

a takich terenów oznaczonych na rysunku Studium symbolem literowym np. U* lub MN* jest w Gminie Krasne wiele.

10.3. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MPZP

Tereny przylegające do przebiegającej przez środek terenu gminy drogi krajowej Nr 4 już na etapie opracowania strategii rozwoju gminy zostały uznane za tereny strategiczne. Władze gminy Krasne zakładają wykorzystanie bardzo atrakcyjnego położenia przy realizacji jej celów rozwojowych. Zagospodarowanie pasa wzdłuż drogi Nr 4 przyniesie korzyść mieszkańcom gminy jak i przyszłym Inwestorom. Z ważniejszych inwestycji planuje się budowę dużego Centrum Wystawienniczego obsługującego region południowo – wschodniej Polski.

Bezdyskusyjna konieczność realizacji wschodniego odcinka północnej obwodnicy miasta Rzeszowa (jako zadania o charakterze ponadlokalnym) na terenie Gminy Krasne staje się - po korekcie trasy - szansą na poszerzenie terenów strategicznych o:

- tereny Skarbu Państwa w północnej części wsi Krasne,
- tereny Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa położone w rejonie zachodniej granicy gminy,
- tereny łąk w rejonie przystanku Załęże po północnej stronie magistrali kolejowej Kraków – Medyka.

Tereny te zamierza się przeznaczyć pod najszerzej rozumiane usługi komercyjne a także pod Centrum Spedycyjno – Handlowe z uwagi na dogodne powiązania drogowe, kolejowe i lotnicze.

Zamierza się sukcesywnie objąć planami miejscowymi obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową realizowaną w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej w tym nowe tereny mieszkalnictwa oznaczone symbolem M oraz nowe tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oznaczone symbolem MU a także obszary zorganizowanej działalności produkcyjnej P i obszary zorganizowanej działalności usługowej U.

Rada Gminy nie ma obowiązku podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu w związku z każdym zgłoszonym wnioskiem; istnieje natomiast obowiązek analizy tych wniosków. Sukcesywne opracowywanie planów miejscowych poszczególnych obszarów gminy, w miarę pojawiania się takiej potrzeby lub obowiązku, umożliwia rozłożenie nakładów na te prace oraz ich finansowe konsekwencje w postaci wykupu bądź odszkodowań z tytułu obniżenia wartości nieruchomości czy utrudnień lub ograniczen korzystania z niej w sposób dotychczasowy.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

11.1. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnictwo województwa podkarpackiego na tle kraju wyróżnia się specyfiką wynikającą z rozdrobnienia ziemi i przewagi ludności dwuzawodowej mieszkającej na wsi a także ze zróżnicowanych uwarunkowań w zakresie rolniczej działalności produkcyjnej. Na zróżnicowanie to wpływają uwarunkowania przyrodnicze, społeczne, ekonomiczne a także niejednakowo silne oddziaływanie ośrodków miejskich na środowisko wiejskie. Korzystne warunki wynikające z naturalnych walorów w znacznym stopniu pogarsza struktura obszarowa gospodarstw rolnych i niekorzystny rozłóg pól.

Rozdrobnienie gospodarstw rolnych jest bardzo silne. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego to 1.0 do 2.0 ha przy średniej krajowej wynoszącej 7.0 ha. Na terenie Gminy Krasne funkcjonuje około 220 gospodarstw do 1.0 ha, około 1320 gospodarstw od 1.0 do 2.0 ha, 260 gospodarstw od 2.0 do 5.0 ha i tylko 25 gospodarstw o powierzchni powyżej 5.0 ha. Trwałość obecnej struktury wynika przede wszystkim z ich funkcji ekonomicznej - nie jest nią wytwarzanie na sprzedaż, ale na samozaopatrzenie rodzin. Gospodarstwa rolne są swoistą formą zabezpieczenia na wypadek utraty pracy, pozwalają wykorzystać rodzinny zasób pracy, którego nie sposób spożytkować inaczej.

Obecna struktura obszarowa gospodarstw rolnych, nie zapewniająca racjonalizacji produkcji rolniczej powinna ulegać przemianom zmierzającym w kierunku zwiększenia areału poszczególnych gospodarstw przy jednoczesnym zmniejszaniu ich liczby. Na poprawę struktury agrarnej będzie wpływał obrót ziemią, scalanie i wymiana gruntów, preferencje przy nabywaniu ziemi z zasobów Skarbu Państwa oraz system rent strukturalnych. Rolniczą przestrzeń Gminy Krasne zdominują trzy typy gospodarstw:

- gospodarstwa rozwojowe nastawione na produkcję rynkową,
- gospodarstwa stagnacyjne, z których część ma szansę z pomocą interwencyjnej polityki państwa zmodernizować się i przejść do grupy pierwszej,
- gospodarstwa słabe, nie mogące sprostać wymogom gospodarki rynkowej i wymagające wsparcia socjalnego.

Istotną formą racjonalizacji produkcji i przezwyciężenia skutków jej rozdrobnienia powinna być integracja pozioma gospodarstw. Z wielofunkcyjnym rozwojem obszarów wiejskich należy łączyć rozwój infrastruktury społecznej, budowę i modernizację sieci drogowej oraz infrastruktury technicznej.

Rozwój rolnictwa w warunkach gospodarki rynkowej zmierza do ograniczenia tradycyjnego rolnictwa na rzecz przetwórstwa rolno - spożywczego i dystrybucji żywności. Wpływa to na utrwalanie się stałej tendencji do koncentracji ziemi, zmniejszania liczby gospodarstw, spadku zatrudnionych w rolnictwie. Modernizacja gospodarstw służąca zwiększeni produkcyjności wraz z poprawą standardów zdrowotnych i środowiskowych to klucz do zwiększenia konkurencyjności gospodarstw. Najbardziej efektywne mogą być inwestycje unowocześniające cały ciąg żywnościowy, począwszy od produkcji rolnej poprzez przetwórstwo, przechowalnictwo aż do odbiorcy.

Jedną z szans rozwoju rolnictwa jest produkcja ekologiczna. W tym zakresie należy wspierać gospodarowanie na terenach o wysokich walorach przyrodniczych w tym chronionych.

Typowe cechy rolnictwa określane powszechnie jako wady (rozproszona zabudowa i rozdrobniona struktura, przeludnienie, nadprodukcja żywności) sprzyjają łatwiejszemu wprowadzeniu zasad ekorozwoju, w tym wykorzystaniu biopaliw jako odnawialnych źródeł energii. Specyficzne cechy odnawialnych źródeł energii (dostępność, mała skala stosowanych technologii oraz pośrednie korzyści społeczne (nowe miejsca pracy i źródła dochodów dla społeczności lokalnej), gospodarcze (zmniejszenie nadprodukcji żywności i stabilizacja rynku rolnego w wyniku produkcji biopaliw) i ekologiczne (zmniejszenie szkodliwych emisji) czynią je szczególnie przydatnymi do wykorzystania na szczeblu lokalnym.

Oprócz funkcji rolniczej należy położyć większy nacisk na pełniejsze wykorzystanie funkcji turystycznej w tym agroturystyki, stanowiącej dodatkowe źródło przychodów. Aby wykorzystać grunty o niskiej wartości produkcyjnej oraz osuwiskowe planuje się zalesienie również jako element dodatkowego zatrudnienia w krótkim okresie czasu.

11.2. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Grunty leśne oraz zadrzewienia na terenie Gminy Krasne zajmują zaledwie 5% jej powierzchni - łącznie 196 ha z czego:

- grunty leśne 154.0 ha,
- zadrzewienia 42.0 ha:

Połowa stanowi własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa leśnego, połowa stanowi własność osób fizycznych. Niewielkie powierzchnie leśne występują w miejscowości Krasne na pograniczu z Dębina w Załężu. W północnej części miejscowości Palikówka znajduje się niewielki lasek Klomb stanowiący pozostałość po znajdującej się tam bażantarni. W południowej części Strażowa w rejonie przysiółka Olszyny znajduje się las obejmujący teren wokół istniejącej do niedawna bażantarni położonej przy drodze powiatowej Strażów - Trzebownisko. Lasy występują również w południowej części miejscowości Malawa w postaci sporych połaci naturalnych obszarów leśnych pokrywających wzniesienia i głębokie wąwozy oraz obejmującej duże fragmenty krajobrazu naturalnego.

W terenach leśnych obowiązuje zakaz wznoszenia budynków i budowli z wyjątkiem służących gospodarce leśnej, obronności kraju i bezpieczeństwu wewnętrznemu, oznakowaniu, ochronie zdrowia oraz wypoczynkowi i obsłudze turystów. Wskazane jest zalesianie wskazanych w studium terenów. Należy dążyć do przekształcenia tych obszarów na parki leśne. Wszystkie lasy na terenie gminy, bez względu na stan własności, zaliczone są do ochronnych obszarów leśnych Miasta Rzeszowa. Na obszarze tym należy dość zdecydowanie ograniczyć:

- prowadzenie działalności wzmagającej procesy erozyjne gleb ze szczególnym uwzględnieniem oceny zadrzewień, drzew i krzewów na stromych zboczach, brzegach jarów i potoków,
- lokalizację szczególnie szkodliwych dla środowiska inwestycji o znaczeniu krajowym i wojewódzkim,
- dokonywanie zmiany stosunków wodnych szkodzących ekosystemowi i pogarszających stan zasobów wodnych poza pracami związanymi z bezpieczeństwem przeciwpowodziowym i budową ujęć wody pitnej.

W Studium przewiduje się zalesienie terenów nieużytków własności wspólnot i osób fizycznych o powierzchni około 32 ha oraz około 170 ha gruntów rolnych na których występują zjawiska erozyjne i osuwiskowe. Tereny takie występują głównie w południowej części Malawy ale również na niewielkich obszarach Krasnego i Strażowa.

12. OBSZARY PROBLEMOWE

12.1. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI

Północna część terenu Gminy Krasne, zgodnie ze STUDIUM RZGW określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Wisłoka, zatwierdzonym 10 września 2004 r. przez Dyrektora RZGW w Krakowie, leży w zasięgu prawdopodobnych wód powodziowych Q 1.0% rzeki Wisłok -183.10 mnpm. Tereny te, położone na północ od autostrady A4 pozostają niezabudowane. Pas autostrady A4 planowany na nasypie od 1.5 m do 6.0 m będzie stanowił skuteczną przegrodę zabezpieczającą tereny gminy przed ewentualnym zalaniem wodami powodziowymi Q 0.2% rzeki Wisłok. Nie wyklucza to podtapiania niżej położonych części gminy w wyniku podniesienia się poziomu Wisłoka oraz wodami z intensywnych opadów i wiosennych roztopów.
Prawo Wodne art. 40 zabrania lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

12.2. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Krasne wyznacza tereny narażone na zjawiska erozyjne i ruchy masowe. Tereny takie występują głównie w południowej części Malawy ale również na niewielkich obszarach Krasnego i Strażowa. W Studium przewiduje się zalesienie około 170 ha gruntów rolnych, na których występują zjawiska erozyjne i osuwiskowe.

12.3. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Tereny wymagające znacznych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych to głównie tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej wzdłuż drogi krajowej Nr 4. Z uwagi na uciążliwość układu komunikacyjnego tereny te planowane są do przekształcenia na tereny zabudowy usługowej w tym tereny lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2. Przekształceń przestrzennych wymagają niejednokrotnie tereny zwartej zabudowy dla przeprowadzenia tras i ciągów komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych. Tereny wymagające rehabilitacji to niewielkie obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej wymagające uporządkowania przestrzennego. Niewielkie działki oraz duża intensywność zabudowy, niejednokrotnie zły stan techniczny zabudowy a przede wszystkim niesamowita różnorodność form i funkcji powodują chaos przestrzenny Zaliczyć tu trzeba przede wszystkim przysiółek Krasne-Jawornik. Uporządkowanie tego obszaru wymaga opracowania planu miejscowego, w którym określi się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów z etapowaniem działań celem uzyskania efektów estetycznych w postaci ładu przestrzennego.

Tereny wymagające rekultywacji obejmują grunty zdewastowane w wyniku działań człowieka najczęściej przy okazji inwestycji liniowych i poszukiwawczych np gazu ziemnego. Działania rekultywacyjne muszą stanowić etap prac inwestycyjnych i nie mogą być odkładane na później.

12.4. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie Gminy Krasne do terenów zamkniętych zaliczają się wyłącznie tereny kolejowe stanowiące własność PKP. Planowana jest generalna modernizacji linii kolejowej E 30 i podniesienie prędkości rozkładowej pociągów alternatywnie:

- do 120 km/h połączonej z remontem istniejących przejazdów kolejowych,
- do 160 km/h połączonej z likwidacją wytypowanych przejazdów kolejowych,
- do 200 km/h z likwidacją wszystkich pozostałych przejazdów w poziomie szyn i zastąpienie ich skrzyżowaniami dwupoziomowymi.

12.5. OBSZARY OCHRONY WÓD PODZIEMNYCH

Prawo Wodne zabrania lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Na terenie całej Gminy Krasne obowiązują warunki i zasady zagospodarowania wynikające z położenia w strefie ochronnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 425 Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów ustanowione decyzją Nr KDH 1/013/6037/97 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 lipca 1997 r. Prawo Wodne zabrania w art. 39 wprowadzania ścieków do poziomów wodonośnych wód podziemnych do wód powierzchniowych oraz do ziemi, jeżeli stopień oczyszczenia ścieków lub miąższość warstwy gruntu nad zwierciadłem wód podziemnych nie stanowi zabezpieczenia tych wód przed zanieczyszczeniem. Rolnicze wykorzystanie ścieków zabronione jest między innymi na gruntach, w których zwierciadło wód podziemnych znajduje się płycej niż 1,5 m od powierzchni ziemi lub od dna rowu rozprowadzającego ścieki jak to ma miejsce na całym obszarze północnej części Gminy Krasne.

13.1. SPIS ZABYTKÓW NA TERENIE GMINY KRASNE

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr
Krasne	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Krasne	**Zespół kościelny kościół p.w. Wniebowzięcia NMP Krzyż**	**mur. bet.**	**1742–1748**	**Parafia rzym.–kat.**	**A-1059 19.03.80**
Krasne	**Zespół kościelny ogrodzenie**	**mur.**	**ok. poł.XVIII w.**		**A-1059 19.03.80**
Krasne	**Zespół kościelny dzwonnica**	**mur.**	**1899**		**A-1059 19.03.80**
Krasne	**Zespół kościelny kapliczka**	**mur.**	**ok. poł.XVIII w.**		**A-1059 19.03.80**
Krasne	**Zespół kościelny kapliczka**	**mur.**	**ok. poł.XVIII w.**		**A-1059 19.03.80**
Krasne	**Zespół plebański – plebania**	**mur.**	**1905**		**A-1059 19.03.80**
Krasne	**Kaplica cmentarna Bielańskich**	**mur.**	**4 ćw. XIX w.**		**A-161 30.05.06**
Krasne	**Figura św. Antoniego**	**mur.**	**p. XVIII w.**	**Renata Mikuła**	**A-144 09.03.06**
Krasne	Kapliczka	mur.	k. XIX w.	Zdzisława Chrzańska	
Krasne	Kapliczka	mur.	ok. 1900	Alfreda Pukała	
Krasne	Kapliczka	mur.	l. 30 XX w.	Aniela Kulia	
Krasne	Kapliczka p.w. Najśw. Serca Jezusowego	mur.	1929	Roman Korab	
Krasne	Szkoła	mur.	ok.1900	ob. dom nr 120	
Krasne	Dom nr 318	drewn.	ok.1860	Eugeniusz Chłanda	
Krasne	Dom nr 614	drewn.	ok.1920	Aniela Kozioł	
Krasne	Dom nr 615	drewn.	ok.1880	Alfreda Pukała	
Krasne	Dom nr 647	drewn.	1927	Weronika Michno	
Malawa	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Malawa	Zespół kościelny kościół p.w. św. Wawrzyńca	mur.	1921–1923	Parafia rzym.–kat.	
Malawa	Zespół kościelny miejsce po spalonym drewnianym kościele		spalony w 1921		
Malawa	Zespół kościelny dzwonnica	mur.	1921–1923		
Malawa	Zespół kościelny ogrodzenie	mur.	1921–1923		
Malawa	**Kościół filialny p.w. św. Marii Magdaleny**	**mur.**	**przed 1713**		**A-1272 03.06.94**
Malawa	Kapliczka	mur.	1 poł. XIX w.	Stanisław Nowak	
Malawa	Kapliczka	mur.	4 ćw. XIX w.	Zofia Jamrozek	
Malawa	Kapliczka p.w. św. Jana Nepomucena	mur.	1 poł.XIX w.	nad potokiem, remont 1950	
Malawa	Zagroda nr 28 – dom	drewn.	ok.1900	Eugeniusz Kostek	
Malawa	Zagroda nr 28 – stodoła	drewn.	ok.1900	Eugeniusz Kostek	

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr
Malawa	Zagroda nr 535 – dom	drewn.	1880	Katarzyna Wiech	
Malawa	Zagroda nr 535 – stodoła	drewn.	ok.1900		
Malawa	Zagroda nr 535 – spichlerz	drewn.	1898		
Malawa	Dom nr 208	drewn.	ok.1870	Stanisława Ciupak	
Malawa	Dom nr 414	drewn.	1880	Kazimierz Szopa	
Malawa	Dom nr 562	drewn.	1880	Magdalena Sowa	
Malawa	Dom nr 582	drewn.	1910	Ignacy Jamrozek	
Malawa	Dom nr 583	drewn.	1910	Helena Wiech	
Malawa	Dom nr 666	drewn.	ok.1900	Tadeusz Lisek	
Palikówka	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Palikówka	Kapliczka grunwaldzka p.w. NMP z Dzieciątkiem	mur./kam.	1910		
Palikówka	Kapliczka p.w. św. Jana Nepomucena	mur.	1900	Weronika Szubart	
Palikówka	Szkoła	mur.	pocz. XX w.	ob. przedszkole	
Palikówka	Zagroda młynarska nr 104 – młyn	mur.	ok.1930	Bojda Janina, GS	
Palikówka	Zagroda młynarska nr 105 – dom	mur.	ok.1930		
Palikówka	Zagroda nr 81 – dom	drewn.	1922	Zofia Gaweł	
Palikówka	Zagroda nr 81 – obora	drewn.	k. XIX w.		
Palikówka	Dom nr 11	drewn.	ok.1910	Weronika Szubart	
Palikówka	Dom nr 12		ok.1930	Emil Pietraszek	
Palikówka	Dom nr 21	drewn.	ok.1925	Stępień Marcjanna	
Palikówka	Dom nr 42	drewn.	1924	Zofia Dudek	
Palikówka	Dom nr 43	drewn.	po 1918	Maria Cyrnek	
Palikówka	Dom nr 58	drewn.	1914	Wanda Orłoś	
Palikówka	Dom nr 80	drewn.	1918	Władysław Kopeć	
Palikówka	Dom nr 86	drewn.	ok.1920	Anna Guzek	
Palikówka	Dom nr 101	drewn.	ok.1915	Jan Kania	
Palikówka	Dom nr 117	drewn.	ok.1930	Domicela Pasierb	
Palikówka	Dom nr 118	drewn.	po 1918	Maria Chorzępa	
Palikówka	Dom nr 226	drewn.	ok. 1920	Ryszard Leśko	
Palikówka	Dom nr 300	drewn.	ok.1900,1970	Zofia Kopeć, PFZ	
Palikówka	Dom nr 397	drewn.	pocz. XX w.	Julian Porada	
Strażów	Układ przestrzenny wsi		XIV/XV–XIX w.		
Strażów	Zespół folwarczny – dom rządcy	mur.	pocz. XX w.	remont 1990	
Strażów	Zespół folwarczny – ogród		XIX w.		
Strażów	Zespół stacji kolejowej – dworzec	mur.	4 ćw. XIX w.		
Strażów	Zespół stacji kolejowej – magazyn I	drewn.	k. XIX w.		
Strażów	Zespół stacji kolejowej – magazyn II	drewn.	k. XIX w.		

Miejscowość	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr
Strażów	Zespół stacji kolejowej dom nr 127	drewn.	k. XIX w.		
Strażów	Szkoła	mur.	pocz. XX w.	obecnie przedszkole	
Strażów	Dom nr 283	drewn.	1923	PFZ Maria Kukuryk	
Strażów	Dom nr 285	drewn.	k. XIX w.	Irena, Elżbieta Jachowicz	
Strażów	Figura św. Antoniego	.	k. XIX w.		

13.2. SPIS STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA TERENIE GMINY KRASNE

Nr na rysunku	Miejscowość i nr stanowiska	AZP i nr stan.	Rodzaj i chronologia stanowiska	Nr działki wg spisu
1	Krasne st. 1	103–77/4	Ślad osadnictwa z OWR (monety rzymskie)	
2	Krasne st. 2	103–77/5	1. Osada neolityczna 2. Osada kultury przeworskiej – OWR 3. Osada wczesnośredniowieczna (p. faza)	630/10, 633/1–3, 636/1,2,6–10 636/13,16,18 638
3	Krasne st. 4	102–77/31	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
4	Krasne st. 5	102–77/5	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
5	Krasne st. 6	103–77/15	Osada prahistoryczna	614
6	Krasne st. 7	103–77/16	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada wczesnośredniowieczna (X–XI w.) 3. Osada prahistoryczna	1423/6,7,17, 1439/3
7	Krasne st. 8	103–77/17	1. Osada wczesnośredniowieczna (XI–XIII w.) 2. Osada prahistoryczna	1418/15
8	Krasne st. 9	103–77/20	Ślad osadnictwa z neolitu?	1497/2
9	Krasne st. 10	103–77/21	Ślad osadnictwa prahistorycznego	1340
10	Krasne st. 11	103–77/22	1. Osada wczesnośredniowieczna (p. faza) 2. Osada prahistoryczna	1220/1,2, 1220/20i23
11	Krasne st. 12	103–77/23	Osada kultury przeworskiej – OWR	1220/34,37, 1220/38, 1220/45–49
12	Krasne st. 13	103–77/24	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Osada kultury łużyckiej ?– EB–Ha 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	1217/37–40, 1217/69
13	Krasne st. 14	103–77/25	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Osada prahistoryczna	1270/2 i 3, 1277/66
14	Krasne st. 15	103–77/29	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Śl. osadnictwa kultury przeworskiej –OWR 3. Osada prahistoryczna	644/5
15	Krasne st. 16	103–77/30	1. Ślad osadnictwa prahistorycznego 2. Ślad osadnictwa z XIII–XIV wieku	645/2,4 i 7
16	Krasne st. 17	103–77/31	Ślad osadnictwa prahistorycznego	1256/2
17	Krasne st. 18	103–77/34	1. Ślad osadnictwa neolitycznego? 2. Ślad osadnictwa wcz.średniowiecznego? 3. Osada prahistoryczna	1326,1350/2, 1344/1–3
18	Krasne st. 19	103–77/35	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1519/13
19	Krasne st. 20	103–77/39	1. Ślad osadnictwa z wczesnej EB 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Ślad osadnictwa z p.f.wczesnego lub późnego średniowiecza.	506/2
20	Krasne st. 21	103–77/40	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Osada wczesnośredniowieczna	506/6, 11, 506/14–18
21	Krasne st. 22	103–77/41	Ślad osadnictwa prahistorycznego	510/3
22	Krasne st. 23	103–77/42	1. Ślad osadnictwa prahistorycznego 2. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	520
23	Malawa st. 1	103–77/6	1. Osada kultury przeworskiej – OWR 2. Ślad osadnictwa wczesnośredniowieczne-go (XIII wiek). 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	1655, 1607
24	Malawa st. 2	103–77/7	Ślad osadnictwa neolitycznego (toporek kamienny (KCSz?)	
25	Malawa st. 3	103–77/18	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego	1514/4
26	Malawa st. 4	103–77/19	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa prahistorycznego 3. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	347

Nr na rysunku	Miejscowość i nr stanowiska	AZP i nr stan.	Rodzaj i chronologia stanowiska	Nr działki wg spisu
27	Malawa st. 5	103–77/45	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1547
28	Malawa st. 6	103–77/46	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	1828
29	Malawa st. 7	103–77/49	Osada wczesnośredniowieczna (XI–XIII w.)	250
30	Malawa st. 8	103–77/50	1. Osada prehistoryczna 2. Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	637,655,656
31	Malawa st. 9	103–77/51	1. Osada prehistoryczna 2. Ślad osadnictwa wczesnośredniowieczne-go (X–XII w.)	825
32	Malawa st. 10	103–77/52	Osada prehistoryczna	850, 851/1i2
33	Malawa st. 11	103–77/53	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – - OWR 3. Ślad osadnictwa prehistorycznego	856/1,859–860,855/2, 868
34	Malawa st. 12	103–77/54	Ślad osadnictwa prehistorycznego	2207
35	Malawa st. 13	103–77/55	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada prehistoryczna	2341,2343, 2345/1, 2349/1
36	Malawa st. 14	103–77/59	1. Ślad osadnictwa z epoki kamienia 2. Osada prehistoryczna	1167, 1168
37	Malawa st. 15	103–77/60	Gródek domniemany	2389,2398
38	Malawa st. 16	104–77/9	Ślad osadnictwa z epoki kamienia	2145
39	Malawa st. 17	104–77/12	Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	3413
40	Palikówka st.1	102–77/3	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XII–XIII w.)	
41	Palikówka st. 2	102–77/12	Ślad osadnictwa kultury przeworskiej – OWR	
42	Palikówka st. 3	102–77/16	Osada kultury przeworskiej – OWR	
43	Palikówka st. 4	102–77/17	Osada późnośredniowieczna	
44	Palikówka st. 5	102–77/51	1. Osada KPL – neolit 2. Osada kultury przeworskiej – OWR	260,277–280 289,290,334 trasa autostra
56	Strażów st. 1	102–77/2	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XII–XIII wiek)	
57	Strażów st. 2	102–77/4	Osada kultury przeworskiej – OWR	
58	Strażów st. 3	102–77/5	Ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (X–XII wiek)	
59	Strażów st. 4	102–77/6	Ślad osadnictwa późnośredniowiecznego	
60	Strażów st. 5	102–77/7	Osada późnośredniowieczna	
61	Strażów st. 6	102–78/34	Osada kultury przeworskiej – OWR	
62	Strażów st. 7	103–77/36	Ślad osadnictwa prehistorycznego	
63	Strażów st. 8	103–77/56	1. Osada neolityczna 2. Osada średniowieczna (XIIw.?)	1036, 997–1000
64	Strażów st. 9	103–77/58	Ślad osadnictwa neolitycznego	717

śl. osadn. – ślad osadnictwa (1–2 artefakty)
ep. kamienia – epoka kamienia
wcz. EB – wczesna epoka brązu
wcz.średniowiecze – wczesne średniowiecze
p.średniowiecze – późne średniowiecze
EB–Ha – epoka brązu–okres halsztacki
OWR – okres wpływów rzymskich
CLP – kultury cyklu ledzielsko–polgarskiego (wczesny neolit)
KPL – kultura pucharów lejowatych (kultura neolityczna)
KCSz – kultura ceramiki sznurowej (kultura ze schyłku neolitu)

13.3. ZASOBY NIERUCHOMOŚCI NA TERENIE GMINY KRASNE

Grupy i podgrupy rejestrowe		Użytki rolne RP, grunty leśne RZL, tereny mieszkaniowe MN, pozostałe tereny zabudowane i zurbanizowane PS, tereny rekreacyjne TR, tereny dróg KD, tereny kolejowe KK, wody W, nieużytki N									Razem
		RP	ZL	MN	PS	TR	KD	KK	W	N	
1.Zasoby Własności Rolnej S.P.,PGL, Skarb Państwa z wyłączeniem użytkowania wieczystego, Agencja Mienia Wojskowego, Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	1.1	110	2							3	115
	1.2	16	73				1				90
	1.3						13				13
	1.4	6							11		17
	1.5										
	1.6										
	1.7	5				1	3		5		14
		137	75			1	17		16	3	249
2.Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych, prawnych i spółdzielni	2.1	38									38
	2.2	44			1			1			46
	2.3										
	2.4										
		82			1			1			84
3.Grunty spółek S.P. i przeds. państwowych	3	4						24			28
		4						24			28
4.Grunty gminnego zasobu nieruchomości z wyłączeniem użytkowania wieczystego	4.1	63	4		2		49		1	2	121
	4.2										
	4.3	3	1		1	1					6
		66	5		3	1	49		1	2	127
5.Grunty gminne w użytkowaniu wieczystym											
											0
6.Grunty samorządowych osób prawnych											
											0
7.Grunty osób fizycznych nie- i wchodzące w skład gospodarstw rolnych	7.1	2213	88	2	1		5			6	2315
	7.2	853	14	16	3		6			1	893
		3066	102	18	4		11			7	3208
8. Grunty rolniczych spółdzielni produkcyjnych, oraz spółdzielni mieszkaniowych	8.1	2			1						3
	8.2	2			1						3
	8.3	2			1						3
		2			1						3
9.Grunty kościołów i związków wyznaniowych		10	12		4	3					29
		10	12		4	3					29
10.Wpólnoty gruntowe											
											0
11. Grunty powiatowego zasobu nieruchomości nie przekazane i przekazane w trwały zarząd	11.1										
	11.2						34				34
	11.3										
							34				34
12.Grunty powiatów w użytkowaniu wieczystym											
											0
13. Grunty wojewódzkiego zasobu nieruchomości nie przekazane i przekazane w trwały zarząd	13.1										
	13.2										
	13.3	20									20
		20									20
14. Grunty województw w użytkowaniu wieczystym											
											0
15.Grunty spółek prawa handlowego, partii politycznych i stowarzyszeń	15.1	102			2						104
	15.2										
	15.3	4	2								6
		106	2		2						110
Powierzchnia ewidencyjna		**3491**	**196**	**18**	**15**	**5**	**111**	**25**	**17**	**32**	**3910**